

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K.

Ruds Vedby, den 25. september 2019

Vedr. Høringssvar til lov om ændring af lov om social service (Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager) jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019.

Foreningen Stop Vold mod Børn fremsender hermed høringssvar til lov om ændring af lov om social service (Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager) jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019.

Idet anbringelsesområdet er mange facetteret, er vores høringssvar inddelt i et juridisk, psykologfagligt og socialfagligt afsnit, hvor eksperter, indenfor disse kategorier, har assisteret med udarbejdelsen af høringssvaret.

Indledningsvist gives der en kort opsummering af den juridiske, psykologfaglige og socialfaglige kritik samt løsningsforslag til forbedring og implementering af ændringer i lov om socialservice.

Efterfølgende vil et afsnit beskrive og konkretisere de mangler og blinde vinkler i lovforslaget.

I dette afsnit er de to vigtigste punkter:

- Mangel på gennemsigtighed, retssikkerhed.
- Fratagelsen af klagemuligheder for forældre og børn.

Vi ser gerne, at danske myndigheder sikrer, at evidensbaseret materiale inkluderes i sagsbehandlingerne, personalet specialuddannes og socialrådgivere autoriseres således at forvaltningen af lov om social service altid følger lovgivningen og Danmarks internationale forpligtelser og sikrer, at barnets bedste altid iagttages.

Ydermere anmoder vi Børne- og Socialministeriet om at definere *barnets bedste*, da dette pt. er et begreb, som på tværs af sektorerne fortolkes meget forskelligt til stor ugunst for børn og forældre.

Vi ser et lovforslag med alvorlige udfordringer i sin konstruktion og ånd, som der sættes fokus på i dette høringssvar. Vi kan tillige konstatere, at der er grundlovsstridige og konventionsstridige tiltag i lovdokumentet, som præciseres i høringssvaret.

Med venlig hilsen

Foreningen Stop Vold mod børn

Præambel

Lovforslaget styrker ikke retssikkerheden for børn og forældre, men svækker derimod retssikkerheden for de berørte børn og forældre.

1. Juridisk

Lovforslaget opfylder i sit væsentlige ikke kravene i EMRK artikel 8 - ret til respekt for privatliv og familieliv, og det følger af lovforslaget, at EMRK artikel 6 – ret til en retfærdig rettergang, ikke er iagttaget.

Derimod ses en væsentlig forringelse af retssikkerheden for både børn og forældre i forbindelse med en anbringelsessag.

Loven skal leve op til kravene i EMRK artikel 6, der også gør sig gældende ved administrative myndigheder, der har bemyndigelse til at begå indgreb i ”borgerlige rettigheder og forpligtelser”. Loven skal tillige leve op til kravene i EMRK artikel 8, hvor respekten for privatliv og familieliv skal iagttages, hvilket loven i sin nuværende form ikke gør.

Lovforslaget ses tillige mangelfuldt for hvad angår den danske stats forpligtelser i medfør af Børnekonventionens bestemmelser, og lovforslaget ses i sit væsentlige, som en manglende iagttagelse af børnenes selvstændige rettigheder i forbindelse med en sag, der vedrører deres liv.

Lovforslaget skal præciseres således, at Handicapkonventionens bestemmelser også iagttages, hvor der sker en særlig tilrettelagt sagsbehandling i sager, der omhandler børn med nedsat funktionsevne således, at sagsbehandlingen imødeser barnets særlige behov.

2. Psykologfagligt

Det er vigtigt, at danske myndigheder anerkender den store mængde af både dansk og internationalt evidensbaseret forskning, så *barnets bedste* på alle måder iagttages. Myndighederne bør være forpligtet på at iagttage de inter-emotionelle og psykologiske konsekvenser, som en anbringelse medfører.

Tilknytningen mellem den primære forælder og barnet, er meget vigtig at bibeholde, da et brud, hvor barnet anbringes udenfor hjemmet, skader barnet og efterlader varige mén med øget risiko for psykiske- og fysiske sygdomme samt en kriminel løbebane, og heraf med forringet livskvalitet til følge.

Det er vigtigt, at de psykologer, der anvendes i anbringelsessager, er upartiske og uafhængige af kommunen, herunder økonomisk uafhængige, og at disse besidder en specialist uddannelse i børnepsykologi. Ved at sikre at psykologerne besidder de rette kompetencer, sikres det at *barnets bedste* altid er hævet over bias/partiskhed.

Autorisation af personale, herunder socialrådgiverne, er vigtig, og der skal etableres uafhængige klageinstanser for de respektive faggrupper. Der gøres hermed opmærksom på at Psykolognævnet IKKE er en klageinstans, men udelukkende en tilsynsinstans, hvilket er mangelfuldt i forbindelse med anbringelsessager.

Gennemsligtigheden og retssikkerheden har i mange år været stærkt kompromitteret, og forældre og børn har ikke reel mulighed for klage over en socialrådgivers handlinger i vedkommendes embede. På nuværende tidspunkt, er socialrådgivere ikke specialist uddannede og der er ikke tilstrækkelig viden omkring skaderne ved anbringelse og hvordan en sagsbehandling retssikkerhedsmæssig skal foregå.

Når *barnets bedste* ikke er defineret, så lægger det op til at *barnets bedste* er et subjektivt begreb som forskellige instanser kan tolke og fortolke efter skøn, hvilket ikke kan defineres, som *barnets bedste*.

3. Socialfagligt

Et af de væsentligste parametre i lovforslaget, er en svækkelse af retssikkerheden for børn såvel som forældre. Dette ses i særdeleshed i forhold til sikring af forældre og børns ret til medvirken og inddragelse jf. Retssikkerhedsloven § 4. Et andet væsentligt element er et fortsat manglende fokus på tilstrækkelig faglig og tværfaglig indsigt og erfaring hos de medarbejdere, som skal varetage opgaven. Endeligt er der fortsat store organisationskulturelle udfordringer, som primært viser sig i et menneskesyn og en faglig identitet, som får den følge, at der kommer en stor barriere mellem formål og praksis.

Der ses et behov for, at der sikres vilkår og rammer for indsatsen samt en tydelig ansvarspådragelse for medarbejdere, som varetager disse, for borgerne, vidtrækkende indgreb. Det foreslås, at der indføres autorisation af de medarbejdere, som varetager opgaverne, med dertilhørende faglig og personlig ansvarspådragelse. Herudover foreslås det, at der etableres en klageinstans i form af en egentlig forvaltningsdomstol, idet en forvaltningsdomstol vil være til gavn for hele det offentlige systems legitime virke, hvor man herved vil kunne sikre såvel faglighed som vilkår og rammer for dette meget vigtige arbejde.

Kvalitetssikring kunne finde sted via obligatoriske video- og lydoptagelser af samtlige møder og samtaler og samvær mellem barn og forælder i sagen, som stilles til rådighed for sagens parter, og for den dømmende magt med henblik på at forebygge og afdække fejl og misforståelser, og direkte usandheder, der indføres i sagens akter. Dette vil samtidigt kunne danne solidt grundlag for faglig og etisk erfaringsdannelse for de ansatte medarbejdere.

Anbringelse af børn udenfor hjemmet bør behandles i et helt særskilt system, der ikke henhører under kommune-regi, idet der, i forhold til disse meget indgribende afgørelser, bør sikres en skærpet professionel og dokumenterbar sagsfremstilling. Endvidere kolliderer forholdet mellem det at yde hjælp og det at have magt over andre personer, hvor praksis viser, at man sjældent kan ansøge om hjælp ved en kommune uden at denne hjælp udvikler sig til en anbringelse af et barn, som kunne have været undgået såfremt, der var givet en mindre indgribende foranstaltning.

Dokumentationskravet svækkes i lovudkastet, hvilket øger risikoen for, at misforståelser, fejl og direkte usandheder i sagens akter, fører til vidtrækkende afgørelser med livsvarige skadelige konsekvenser for de berørte borgere.

Der henvises blandt andet til Rigsrevisorernes undersøgelse fra 2016, som påviste fejl i op mod 80 % af alle anbringelsessager.

Betaling af en anbringelse:

Såfremt sager vedrørende anbringelser ikke flyttes fra det kommunale-regi og over til en kompetent statslig myndighed med de rette faglige kvalifikationer, anbefales det, at kommunerne egenhændigt afholder samtlige udgifter i anbringelsessager således, at incitamentet til at opnå fortjeneste på at anbringe børn grundet refusionsordning kombineret med bloktilskud, hvor kommunerne indhenter gevinst pr. socialt udsat i kommunen, elimineres. Refusion og bloktilskud kan i stedet gives ved behørig indsats i hjemmet.

Mangler Børne- og Ungeudvalgets sammensætning:

Der henvises til DANMARKS UAFHÆNGIGE JURIDISKE TÆNKETANK Justitias rapport af 7. september 2018 af vicedirektør Birgitte Arent Eiriksson og jurist Sofie Kryger "TVANGSANBRINGELSER, Retssikkerhed i en kompliceret beslutningsproces" i dens helhed, og suppleres med følgende:

Den administrative anbringelsesform ved Børne- og Ungeudvalget, Ankestyrelsen og domstolene, er retssikkerhedsmæssigt uforsvarligt, og skal ændres.

Politikere:

Blandt ulemperne ved at have politikere fra den pågældende kommune, hvor myndigheden er placeret, er forholdet om, at der er økonomiske overvejelser forbundet med barnets liv. De økonomiske incitamenter er både gældende for kommunens hyppige anvendelse af tvangsanbringelse fremfor hjælp i hjemmet, men gør sig også gældende for vederlagstænkningen, hvor der er en åbenbar interesse i at have et mandat i et Børne- og Ungeudvalg, der kan supplere den ordinære løn.

Man ser derfor ofte, hvordan familier bliver fastholdt og kørt rundt i systemet, så de hyppigt kan få deres sag prøvet ved Børne- og Ungeudvalget uden en reel prøvelse af sagen, men med personlig indtjening for øje hos medlemmerne af Børne- og Ungeudvalget.

Endvidere ses en bias grundet politiske holdninger bl.a. overfor borgere af anden etisk herkomst end dansk, som ofte omhandler mangel på forståelse og accept af anden kultur og overfor borgere af anden socialstatus, der vises ved en generel mangel på respekt for andre mennesker. Manglen på upartiskhed og juridisk kapacitet over for den myndighed, hvor politikerne er valgt, forhindrer dem i at anerkende, hvis myndigheden har begået fejl i sagen. En fejl kan resultere i et økonomisk ansvar og negativ omtale for kommunen, som politikerne er valgt i.

Dommere, der ikke udgør en domsmyndighed:

Ulemperne ved at have en dommer fra byretten i udvalget er, at forældrene og børnene får fornemmelsen af, at deres sag prøves for en dommer. I udvalget har dommeren ingen forpligtelser som dommer. Dommeren er kun placeret i udvalget for at undersøge, om dokumenterne opfylder kravene til formalia, men ikke at undersøge, om indholdet i dokumenterne er sandfærdigt.

At have en dommer fra byretten placeret i udvalget forhindrer en anden dommer fra samme domstol i at fremkomme med et andet resultat af sagen, da en dommer allerede har underskrevet beslutningen. Man kan erfare, at det er præsidenten for byretten, der er placeret i udvalget, hvilket giver juridiske betænkeligheder ved, at en underordnet ved domstolen skal gå imod præsidentens beslutning.

Det er tillige betænkeligt, at Ankestyrelsen, som klageinstans, er beklædt med ansatte, der juridisk fagligt, er en dommer underlegen, men som i klageinstansen, skal have mulighed for at gå en dommer fra udvalget imod.

Ulemperne ved at have "børneeksperter" i udvalget, er det manglende krav til deres uddannelse og erfaringsgrundlag.

Overordnet set, er Børne- og Ungeudvalgene kommunens blåstemplingscentral, hvor sagerne ikke gennemlæses, og hvor forældrenes forklaringer bortkastes. De personer og faggrupper, der bestrider sæder i udvalgene, har ikke en tilstrækkelig faglig viden omkring anbringelser af børn, og afviser at forholde sig til, at der er en udpræget stor grad af usandfærdigheder i sagernes akter udarbejdet af ikke-kvalificerede medarbejder ved kommunerne.

Det er vores opfattelse, at der er tale om indspisthed med manglende faglige kvalifikationer, og et manglende ønske om at sikre retssikkerheden omkring en familie.

HØRINGSSVAR til lov om ændring af lov om social service

(Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager) jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019, med de ændringer, der følger af § 1, nr. 1-14, 15 (delvist) og 16-32, i lov nr. 498 af 1. maj 2019, og § 15 i lov nr. 551 af 7. maj 2019:

Høring	6
Kommentarer til Bemærkninger til lovforslaget.....	20
Bilag 1 Juridiske bemærkninger	23
Bilag 2 Psykologiske bemærkninger.....	33
Bilag 3 Socialfaglige bemærkninger.....	39
Materiale der skal indgå ved udarbejdelse af lovgivningen.....	43

Høringen:

§ 1:

1. I § 50, stk. 5, indsættes som 4. pkt.:

»Iværksætter kommunen en psykologisk undersøgelse af forældremyndighedsindehaveren, skal undersøgelsen foretages af en autoriseret psykolog.«

Vores forslag til ændring;

Praksis i dag er, at psykologiske undersøgelser forestås af autoriseret psykologer.

Lovgivningen bør ændres til, at de autoriserede psykologer, der forestår udarbejdelse af forældrekompetenceundersøgelser, er fastansatte af staten med en fast månedlig løn og alm. arbejdsvilkår således, at psykologen er uafhængig og upartisk af kommunen, og af den indtjening, det kan give at udarbejde en rapport i kommunens favør jf. CASE OF TIM HENRIK BRUUN HANSEN v. DENMARK, no. 51072/15 af 9. juli 2019, særligt præmis:

”83. In view of the foregoing, the Court reiterates that the High Court, in its decision of 28 January 2015, by failing at least to attempt to obtain fresh advice from an external medical expert on the necessity of the applicant’s continuing safe custody, did not sufficiently establish the relevant facts in this respect. Their decision not to release the applicant, or to apply a more lenient sentence than safe custody, was therefore not based on an assessment that was reasonable in terms of the objectives pursued by the sentencing High Court on 1 May 1996.”

Menneskerettighedsdomstolen fastslår entydigt, at en erklæring, der vedrører mentale evner, skal forestås af en uvildig ekspert med speciale på det givne undersøgelsesområde.

Der er set utallige eksempler på, at en socialrådgiver bestiller et ønsket resultat af undersøgelsen hos en psykolog, for at fastholde barnet i en anbringelse, som indfrier dette ønske, for at fastholde kommunen, som kunde i sin private praksis, hvilket skal forhindres igennem lovgivningen.

Endvidere skal enhver forælder, der skal undergå en sådan undersøgelse, have egen-bestemmelse over, hvem der foretager undersøgelsen jf. EMRK artikel 8 (ret til privatliv).

2. Ingen bemærkninger.**3. Ingen bemærkninger.**

4. I § 64 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Kommunen har mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, for at eftersøge og medtage et barn eller en ung med henblik på at fuldbyrde en afgørelse efter § 69, stk. 3, eller efter § 24, stk. 1, jf. § 14, i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

Vores forslag til ændring;

§ 64, stk. 2 skal udgå: § 64, stk. 2 er Grundlovsstridig jf. Grundlovens § 72 samt konventionsstridig i medfør af EMRK artikel 6 og artikel 8.

5. Ingen bemærkninger.

6. I § 64 indsættes efter stk. 4, der bliver stk. 5, som nye stykker:

»Stk. 6. Fuldbyrkelse af afgørelser omfattet af stk. 1 skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader og med henblik på at sikre barnets eller den unges bedste. Kommunen skal afsøge mulighederne for at opnå forældremyndighedsindehaverens, barnets eller den unges og eventuelt andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrkelse, medmindre hensynet til barnets eller den unges behov taler afgørende imod.

Vores forslag til ændring;

Det skal præciseres, hvad der er ”barnets bedste”, idet denne term anvendes, som det passer myndigheden bedst. Bestemmelsen lægger op til en forøgelse af pression mod forældre, der ikke vil give deres samtykke, hvilket skal iagttages ikke kan ske. Pressionen er set ved utallige af eksempler på, at en socialrådgiver truer med mindre samvær, hvis forælderen ikke samtykker, truer med varig tvangsanbringelse, hvis forælderen ikke samtykker og des lignende.

8. Ingen bemærkninger.

9. § 68, stk. 6-10, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 6. Kommunalbestyrelsen har ikke pligt til at behandle en anmodning om hjemgivelse i den periode, hvor en sag er under behandling i Ankestyrelsen eller ved retten.

Vores forslag til ændring;

En anbringelse skal **altid** og **uden undtagelse** være en midlertidig foranstaltning, og såvel kommunen, som anbringelsesstedet skal arbejde for, at barnet bringes hjem til sit biologiske ophav igen jf. EMRK artikel 8 jf. CASE OF STRAND LOBBEN AND OTHERS v. NORWAY, no. 37283/13, hvorfor Kommunalbestyrelsen altid har pligt til at behandle en anmodning om hjemgivelse på et hvilket som helst tidspunkt i sagens forløb.

I den henviste doms præmis 7 fremgår:

7. The domestic authorities never considered the foster care of the child as a temporary measure with the ultimate aim of reuniting the mother and her child, and they did not seriously engage in supporting the mother with a view to improving her capacity as a mother. In this respect, they disregarded the Court’s case-law and their respective obligations.

Præmis 7 beskriver formålet med en anbringelse/ og krav til myndighederne under anbringelsen:

7. De nationale myndigheder betragtede aldrig anbringelsen af barnet som en midlertidig foranstaltning, med det overordnede mål at genforene moren og hendes barn, og de forsøgte sig ikke at støtte moren med

henblik på at forbedre hendes evner som mor. I denne henseende ignorerede de Rettens praksis og deres egne forpligtelser.

I dommens præmis 212 fremgår det bl.a. at forældrene, under hensyntagen til de særlige omstændigheder i sagen og især den alvorlige karakter af de beslutninger, der skal træffes, skal være involveret i beslutningsprocessen. Og i tilstrækkelig grad, give dem den nødvendige beskyttelse af deres interesser, hvor forældrene har været i stand til fuldt ud at fremlægge deres sag. Forældres udøvelse af retsmidler med henblik på at opnå en hjemgivelse af deres barn, kan ikke anvendes imod dem, som denne bestemmelse medfører.

En effektiv respekt for familielivet kræver ligeledes, at fremtidige forhold mellem forælder og barn udelukkende bestemmes på baggrund af alle relevante overvejelser, som skal indgå i sagen.

212. In cases relating to public-care measures, the Court will further have regard to the authorities' decision-making process, to determine whether it has been conducted such as to secure that the views and interests of the natural parents are made known to and duly taken into account by the authorities and that they are able to exercise in due time any remedies available to them (see, for instance, *W. v. the United Kingdom*, 8 July 1987, § 63, Series A no. 121, and *Elsholz*, cited above, § 52). What has to be determined is whether, having regard to the particular circumstances of the case and notably the serious nature of the decisions to be taken, the parents have been involved in the decision-making process, seen as a whole, to a degree sufficient to provide them with the requisite protection of their interests and have been able fully to present their case (see, for example, *W. v. the United Kingdom*, cited above, § 64; *T.P. and K.M. v. the United Kingdom [GC]*, no. 28945/95, § 72, ECHR 2001-V (extracts); *Neulinger and Shuruk*, cited above, § 139; and *Y.C. v. the United Kingdom*, no. 4547/10, § 138, 13 March 2012). From the foregoing considerations it follows that natural parents' exercise of judicial remedies with a view to obtaining family reunification with their child cannot as such be held against them. In addition, in cases of this kind there is always the danger that any procedural delay will result in the de facto determination of the issue submitted to the court before it has held its hearing. Equally, effective respect for family life requires that future relations between parent and child be determined solely in the light of all relevant considerations and not by the mere effluxion of time (see *W. v. the United Kingdom*, cited above, § 65).

De forældre, der ofte anmoder om hjemgivelse, er som oftest udsat for et justitsmord, hvor barnet ikke skulle have været anbragt i første omgang. De forældre, der er bekendte med, at de ikke evner at varetage tarvet hos barnet, er normalt ikke de forældre, der anmoder om hjemgivelse ofte.

Yderligere forslag til ændring:

Lovgivningen i dag hjemler, at der "blot skal være en formodning for, at barnet kan lide skade ved fortsat ophold i hjemmet".

Denne juridiske antagelse i anbringelsessager er i strid med EMRK artikel 8, og skal ændres i det nye lovforslag således, at retssikkerheden for børn og forældre stemmer overens med den danske stats internationale forpligtelser.

Der henvises i den forbindelse til CASE OF K. AND T. v. FINLAND, no. 25702/94 af 12. juli 2001, særligt præmisserne 155, som følgende:

155. The margin of appreciation so to be accorded to the competent national authorities will vary in the light of the nature of the issues and the seriousness of the interests at stake, such as, on the one hand, the importance of protecting a child in a situation which is assessed as **seriously threatening** his or her health or development and, on the other hand, the aim to reunite the family as soon as circumstances permit. When a considerable period of time has passed since the child was originally taken into public care, the interest of a child not to have his or her *de facto* family situation changed again may override the interests of the parents to have their family reunited.

Det er således et krav i henhold til EMRK art. 8, at der skal være en seriøs trussel mod barnets liv og helbred, hvis et barn skal anbringes udenfor hjemmet, og en formodning eller en gisning herom, opfylder ikke kravet om, at der skal være en reel og seriøs trussel mod barnet.

Det bemærkes i forbindelse hermed, at Norge, Danmark og Finland støttede den norske stat i CASE OF STRAND LOBBEN AND OTHERS v. NORWAY, no. 37283/13, idet de skandinaviske lande har et identisk børnesystem, og at Norge tabte sagen med alvorlige henstillinger til at få oprettet et nyt børnesystem, der opfylder kravene fastsat i Konventionen. Det samme gør sig derfor også gældende for den danske stat.

Ad § 68, stk. 7:

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan afvise at behandle en anmodning fra forældremyndighedsindehaveren om hjemgivelse af et barn eller en ung, der er anbragt efter

1) § 58, hvis der ikke er sket væsentlige ændringer af forholdene hos forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge, eller

2) § 68 a, hvis der ikke er sket væsentlige ændringer af forholdene hos anbringelsesstedet, barnet eller den unge.

Vores forslag til ændring;

Et anbringelsessted har en forpligtelse til at sikre, at der sker positive ændringer hos barnet, og hvis anbringelsesstedet ikke opfylder denne forpligtelse, er anbringelsesstedet ikke egnet til at varetage tarvet hos det anbragte barn.

Der er anbringelsessteder, der spekulerer i at fastholde barnet i mistrivsel således, at den faste indtægt for barnet kan bestå. Omvendt ses det også, at anbringelsesstedet anfører i sagens akter, at barnet er i mistrivsel uden reelt at være det således, at anbringelsen kan bestå.

Der henvises i den forbindelse til CASE OF STRAND LOBBEN AND OTHERS v. NORWAY, no. 37283/13, præmis 8, hvoraf fremgår, at det er en krænkelse af EMRK artikel 8, at tærsklen for at tage et barn i offentlig pleje er meget lav, hvorimod tærsklen er ekstrem høj, hvis anbringelsen skal ophøre. Før en

hjemgivelse kan ske, skal forældrene vise, at det er "meget sandsynligt", at de vil være i stand til at give barnet ordentlig pleje.

Et sådant krav er problematisk i lyset af Domstolens praksis og statens forpligtelse til at træffe foranstaltninger for at sikre ret til familieliv i medfør af artikel 8 i Konventionen. Barnet skal hjemgives så snart det er muligt (se punkt 208).

Praksis i Norge, såvel som i Danmark ses også at give myndigheden et *ubundet skøn*, og heraf ikke "skøn under regel", hvilket medfører, at børn og forældre er uden reel retssikkerhed. Selv hvis forældrene i et specifikt tilfælde lykkedes med at bevise, at det er "meget sandsynligt", at de vil være i stand til at varetage barnets tarv, ville deres forsøg være formålsløse, hvis "barnet er blevet så knyttet til personer og det miljø, hvor han eller hun bor, at man ikke vil sikre en hjemgivelse, idet det vurderes, at dette kan medføre alvorlige problemer for barnet. Med andre ord, gør tidsperioden for en anbringelse det usandsynligt, at en anbringelse nogensinde vil ophøre, hvilket er en krænkelse af EMRK artikel 8.

Af dommens præmis 8 fremgår krav til anbringelse kontra krav til hjemgivelse i et tidsperspektiv:

8. The authorities' attitude concurs with the domestic law, setting a very low threshold for taking a child into public care, but an extremely high threshold for discontinuing this public care (see, in particular, section 4-21 of the Child Welfare Act, referred to in paragraph 122). In order for the foster care order to be revoked, the parents have to show that it is "highly probable" that they would be able to provide the child with proper care. Such a requirement is problematic in the light of the Court's case-law and the State's duty to take measures in order to facilitate family reunification as soon as reasonably feasible (see paragraph 208). The Child Welfare Act also seems to grant the authorities unfettered discretion. Moreover, even if in a specific case the parents succeeded in this regard, their attempts would be futile if "the child has become so attached to persons and the environment where he or she is living that ... removing the child may lead to serious problems for him or her" (see, again, section 4-21 of the Act). In other words, the simple passage of time makes it most unlikely that a care order will ever be revoked.

Ad § 68, stk. 8 i lovforslaget:

Stk. 8. Når kommunalbestyrelsen behandler en anmodning fra forældremyndighedsindehaveren eller den unge, der er fyldt 15 år, om hjemgivelse af et barn eller en ung, der er anbragt efter § 58 eller § 68 a, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om hjemgivelse og hjemgivelsesperiodens længde, jf. stk. 2, hvis der er grundlag herfor. Hvis kommunalbestyrelsen ikke finder, at der er grundlag for at hjemgive barnet eller den unge, forelægges sagen til afgørelse i børn og unge-udvalget, jf. § 58 eller § 68 a.

Vores forslag til ændring;

Hjemgivelsesperioden skal være straks, idet man har fundet, at en anbringelse også kan være straks uden at dette er i strid med barnets bedste. Der er en stor risiko for, at anbringelsesstedet opfinder nye forhold under hjemgivelsesperioden for at sikre, at barnet er en stabil indtægt for anbringelsesstedet.

Barnet skal altid, uagtet alder, kunne anmode om en hjembringelse. Et barn har, i medfør af Børnekonventionens artikel 9, ret til at blive hørt.

Af fortolkningen til Artikel 9 fremgår bl.a. følgende:

“Some countries entered reservations to article 9 on the grounds that their social work authorities had powers to take children into care without a court hearing or judicial review. This is not compatible with the rights of the child.”

Note: IMPLEMENTATION HANDBOOK FOR THE CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD United Nations Children's Fund (UNICEF). side 129.

Det skal indføres i loven, at ethvert barn uanset alder, har ret til at blive hørt og ret til at lade sig bistå af en repræsentant såfremt det omhandler indgribende forhold omkring barnet:

*Article 12(2) does not specify when the child should be heard directly and when through a representative, but given the general right under 12(1) for children to “express those views freely in all matters affecting the child”, it should be assumed that wherever children wish to speak directly to the adjudicators, this should be arranged, but that, in addition, where children are not able to represent their views adequately (through incapacity or because they need an advocate in an adversarial system), appropriate arrangements should be made. However States must recognize that appointing a person to represent the child's best interests is **not** the same as children being given “an opportunity to ... make their views known” (article 9(2)) or “to be heard” (article 12(2)). Professional opinion as to the child's best interests may sometimes conflict with the child's own view of what is best. In such circumstances, States are obliged under the Convention to ensure that the child's views are also heard.*

Note:(IMPLEMENTATION HANDBOOK FOR THE CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD United Nations Children's Fund (UNICEF). side 129.

Ad § 68, stk. 9 i lovforslaget:

Stk. 9. I alle tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjemgivelse af et barn eller en ung, der er anbragt efter § 58 eller § 68 a, skal kommunalbestyrelsen umiddelbart orientere børn og unge-udvalget herom.«

Stk. 11-14 bliver herefter stk. 10-13.

Ingen bemærkninger.

11. I § 68 b, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

»Kommunen skal endvidere lægge vægt på hensynet til barnets eller den unges skolegang, herunder hensynet til at undgå skoleskift, medmindre barnets eller den unges behov taler imod dette«.

Vores forslag til ændring;

EMRK artikel 8, beskyttelsen af ret til privat- og familieliv har forrang for barnets skoleplacering, og en skoleplacering kan aldrig være en begrundelse for afvisning af en hjemgivelse til forældremyndighedsindehaveren, der – ofte – bor i den anden ende af landet, idet kommunerne ofte anbringer børn langt væk fra de biologiske forældre i strid med EMRK artikel 8 jf. CASE OF K. AND T. v. FINLAND, no. 25702/94 af 12. juli 2001, præmis 47:

G. Implementation of normal care

47. By a decision of 21 January 1994 the Social Welfare Board placed J. in a foster home in K., a town some 120 km away from the applicants' home. M. joined her on 7 February 1994. The foster parents had no children of their own. Social welfare officials told the applicants and the foster parents that J.'s and M.'s placement would last "for years". The applicants had proposed that the children's public care be implemented in the homes of relatives.

Det anbefales, at der tilføjes et nyt kapitel i Lov om service, som sikrer, at sagsbehandlere autoriseres og bringes personligt til ansvar for forvoldende skadegørende handlinger.

I den forbindelse henvises der til en Højesteretsdom fra Polen, forestået af Ordu Iuris, afsagt den 11. september 2019 i sag IV KK 365/18, hvor to socialrådgivere blev strafferetligt dømt for at have afgivet urigtige oplysninger i sagsakter i forbindelse med en anbringelsessag. Højesteret vægtede, at der var tale om formodninger og gisninger, der ikke kunne underbygges med evidens, og at den berørte familie herved havde lidt uoprettelig skade ved handlingerne.

Man kan læse om dommen her: <https://www.m.pch24.pl/urzednicy-moga-odpowiadac-za-znieslawienie-obywatela--sad-najwyzszy-uznal-racje-ordo-iuris,70788,i.html?fbclid=IwAR2RXAGKzCowEl2tjgdc5hz8WaRuQxiZzJtu29J5E25GNHNC7rzMAAqinhw>

I Danmark begås denne form for sagsbehandling kontinuerligt, og reglen "skøn under regel" iagttages ikke i kommunerne, hvor formodninger og gisninger ofte udvikles til karaktermord og forfølgelse af de berørte borgere med uoprettelige skader til følge.

På denne baggrund opfordrer vi til, at der indsættes nye kapitler i Lov om social service samt sikres, at sagsbehandlere autoriseres og sanktioneres samt strafferetligt forfølges, hvis sagsbehandlerne ikke agerer efter gældende national- såvel som international lov.

Nyt kapitel

Tilsyn og tilsynsforanstaltninger

Foreningen Stop Vold mod Børn
Moltkes Vej 2, 4291 Ruds Vedby
CVR. 39636441

Tilsyn

§ . Sagsbehandlernævnet fører tilsyn med faglig virksomhed, der udøves i kommunerne af autoriserede sagsbehandlere, og med autoriserede sagsbehandlers egnethed til udøvelse af erhvervet.

Stk. 2. Sagsbehandlernævnet kan som led i tilsynet optage sager til behandling som følge af en konkret henvendelse om en autoriseret sagsbehandlers adfærd, såfremt nævnet finder, at der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en tilsynssag.

Stk. 3. Sagsbehandlernævnet kan endvidere som led i tilsynet af egen drift optage sager til behandling, såfremt nævnet finder, at der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en tilsynssag.

Stk. 4. Sagsbehandlernævnet kan afvise at iværksætte en tilsynssag på baggrund af en henvendelse om en autoriseret psykologs virksomhed, jf. stk. 2, når sagens genstand eller det forhold, som sagen vedrører, ligger mere end 5 år forud for det tidspunkt, hvor nævnet modtager henvendelsen.

§ . Autoriserede sagsbehandlere er forpligtede til på begæring af Sagsbehandlernævnet at afgive alle oplysninger, som nævnet finder er nødvendige for gennemførelse af tilsynet, og at medvirke ved tilsyn efter nævnets nærmere anvisninger.

Stk. 2. Sagsbehandlernævnet kan anmode arbejdsgivere for autoriserede sagsbehandlere om at afgive oplysninger, som nævnet finder er nødvendige for gennemførelse af nævnets tilsyn.

Skærpet tilsyn

§ . Sagsbehandlernævnet kan for en fastsat periode, der kan forlænges af nævnet, iværksætte skærpet tilsyn med en autoriseret sagsbehandler, såfremt nævnet finder, at sagsbehandleren har udvist alvorlig eller gentagen kritisabel faglig virksomhed.

Påbud

§ . Sagsbehandlernævnet kan give et fagligt påbud til en autoriseret sagsbehandler om ændring af dennes faglige virksomhed, hvis nævnet finder, at sagsbehandleren har udvist alvorlig eller gentagen kritisabel faglig virksomhed.

Stk. 2. Sagsbehandlernævnet kan, når der er begrundet mistanke om, at en autoriseret sagsbehandler er uegnet til udøvelsen af erhvervet som følge af forhold nævnt i § 57, stk. 1, nr. 1 og 2, give den autoriserede sagsbehandler påbud om at lade sig underkaste en lægelig eller anden sagkyndig undersøgelse og medvirke ved kontrolforanstaltninger.

Stk. 3. Sagsbehandlernævnet skal i afgørelsen om påbud efter stk. 1 og 2 anføre de forhold, der begrunder påbuddet, og som den autoriserede sagsbehandler pålægges at rette op på.

Stk. 4. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet og gennemførelsen af påbud efter stk. 2.

Fratagelse af autorisation

§ . En autoriseret sagsbehandler kan fratages sin autorisation, såfremt sagsbehandleren må antages at være til fare for andre mennesker på grund af

- 1) en lidelse, der gør den pågældende uegnet til udøvelse af hvervet, eller
- 2) sygdom eller misbrug af rusmidler eller lignende, der bevirker, at sagsbehandleren varigt eller med mellemrum befinder sig i en mangelfuld sjælstilstand, eller
- 3) udvist grov forsømmelighed ved udøvelsen af sagsbehandlerens faglige virksomhed.

Stk. 2. En autoriseret sagsbehandler kan fratages sin autorisation, hvis den pågældende overtræder et påbud udstedt i medfør af § .

Stk. 3. Sagsbehandlernævnet fratager en sagsbehandlers danske autorisation, som er meddelt her i landet på baggrund af autorisation i et andet land, hvis autorisationen i det andet land bliver frataget den pågældende eller på anden måde mister sin gyldighed.

Fremgangsmåde for fratagelse af autorisation

§ . Inden Sagsbehandlernævnet træffer afgørelse om, at en autorisation skal fratages efter § , stk. 1 og 2, kan nævnet indhente en skriftlig erklæring fra Retslægerådet og opfordre udøveren af hvervet til at udtale sig skriftligt eller afgive en mundtlig redegørelse i et møde, hvori også Retslægerådet kan deltage. Den pågældende skal endvidere opfordres til inden 14 dage at erklære, om sagen ønskes afgjort ved dom, eller om sagen kan afgøres af Sagsbehandlernævnet. Afgives en sådan erklæring ikke, skal Sagsbehandlernævnet indbringe sagen for domstolene.

§ . Sagsbehandlernævnet kan i påtrængende tilfælde, hvor den fortsatte virksomhed frembyder overhængende fare, midlertidigt fratage udøveren af hvervet autorisationen.

§ . Retssag om fratagelse af autorisation efter § , stk. 1 og 2, anlægges af Sagsbehandlernævnet i den borgerlige retsplejes former. Det kan i en dom om fratagelse af autorisation fastsættes at anke ikke har opsættende virkning. Den pågældende kan dog ikke afskediges fra en stilling på grund af fratagelse af autorisation, før der foreligger en endelig domstolsafgørelse.

§ . Sagsbehandlernævnet kan anmode udøveren af hvervet om at lade sig underkaste en lægelig eller anden sagkyndig undersøgelse til brug for nævnets stillingtagen til, om autorisation skal søges frataget den pågældende. Hvis den pågældende afviser at efterkomme en sådan anmodning, forelægger Sagsbehandlernævnet spørgsmålet for den ret, hvor en eventuel retssag skal anlægges. Retten afgør spørgsmålet ved kendelse. En sådan afgørelse kan også træffes, efter at der er anlagt retssag om fratagelse af autorisation.

Stk. 2. Hvis udøveren af hvervet undlader at efterkomme en kendelse om at underkaste sig en lægelig eller anden sagkyndig undersøgelse, fratager Sagsbehandlernævnet den pågældende autorisationen, og hvis der er anlagt retssag herom, bortfalder retssagen.

Stk. 3. Udgifterne ved en undersøgelse efter stk. 1 afholdes af statskassen.

§ . Hvis klager har fået medhold i en sag ved Sagsbehandlernævnet, skal Sagsbehandlernævnet afgive erklæring på, at sagen er egnet til domstolsprøvelse således, at klageren kan opnå oprejsning i medfør af EMRK artikel 41 (reparationsreglen).

Generhvervelse og fraskrivelse af autorisation

§ . Sagsbehandlernævnet kan efter ansøgning give en sagsbehandler, der efter §§ – har fået frataget sin autorisation, tilladelse til at generhverve autorisationen, når de omstændigheder, der begrundede fratagelsen, ikke længere er til stede.

Stk. 2. Et afslag fra Sagsbehandlernævnet om generhvervelse af autorisation efter stk. 1 kan tidligst indbringes for domstolene et år efter, at der er truffet afgørelse om endelig fratagelse af autorisation eller det ved dom er nægtet den pågældende at generhverve autorisationen.

§ . En sagsbehandler kan over for Sagsbehandlernævnet fraskrive sig sin autorisation for tid eller indtil videre. Autorisationen generhverves, når den fastsatte tidsfrist for fraskrivelsen er udløbet, og kan i øvrigt,

også inden for en fastsat tidsfrist, generhverves efter ansøgning til Sagsbehandlernævnet, såfremt de omstændigheder, der begrundede fraskrivelsen, ikke længere findes at være til stede.

Kapitel

Offentliggørelse af meddelte autorisationer, autorisationsændringer og andre tilsynsforanstaltninger

§ . Sagsbehandlernævnet fører en offentlig fortegnelse over meddelte autorisationer, generhvervelser og fraskrivelser på nævnets hjemmeside.

Stk. 2. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om sted og form for offentliggørelse efter stk. 1.

§ . Sagsbehandlernævnet offentliggør med navns nævnelse domme om fratagelse af autorisation efter § , stk. 1 og 2.

Stk. 2. Sagsbehandlernævnet offentliggør med navns nævnelse afgørelser om midlertidig eller endelig fratagelse af autorisation efter § , § og § , stk. 2. Der kan ved offentliggørelse efter 1. pkt. ikke ske offentliggørelse af oplysninger om, at sagen oversendes til politiet.

Stk. 3. Bliver en autoriseret sagsbehandler i medfør af straffelovens § , stk. 1 eller 4, ved dom eller kendelse frakendt retten til at udøve hverv som autoriseret sagsbehandler, skal anklagemyndigheden give Sagsbehandlernævnet meddelelse herom. Sagsbehandlernævnet offentliggør med navns nævnelse de i 1. pkt. nævnte afgørelser om frakendelser.

Stk. 4: Familieretshuset offentliggør med navns nævnelse kendelser med udtalt kritik og domme om fratagelse af autorisation efter § , stk. 1 og 2 for sagsbehandlere, der har haft virke i Familieretshuset eller som har været samarbejdspartner med Familieretshuset.

Stk. 5. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om periode, sted og form for offentliggørelse efter stk. 1-3.

§ . Sagsbehandlernævnet og den pågældende kommune offentliggør med navns nævnelse afgørelser om

- 1) Frifindelse.
- 2) Kritik
- 3) Alvorlig kritik,
- 4) Skærpet tilsyn og
- 5) Fagligt påbud.
- 6) Frakendelse af autorisation.

Stk. 2. Der skal ved offentliggørelse efter stk. 1 ske offentliggørelse af oplysninger om, at sagen oversendes til politiet.

Stk. 3. Afgørelser, der offentliggøres efter stk. 1, nr. 1 og 3, forbliver offentliggjorte i 2 år efter den dato, hvor afgørelsen er truffet. Afgørelser, der offentliggøres efter stk. 1, nr. 2, forbliver offentliggjorte indtil udløbet af den fastsatte periode for det skærpede tilsyn.

Stk. 4. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om periode, sted og form for offentliggørelse efter stk. 1.

Kapitel

Pligter for autoriserede sagsbehandlere

§ . En autoriseret sagsbehandler er under udøvelsen af sit erhverv forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed.

§ . Kommunerne skal føre ordnede optegnelser over enhver autoriseret sagsbehandlers virksomhed.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte optegnelser skal opbevares i mindst 5 år.

Stk. 3. Den, om hvis personlige forhold der er udarbejdet optegnelser efter stk. 1, har ret til aktindsigt i optegnelserne.

§ . Autoriserede sagsbehandlere skal udvise omhu og uhildethed ved udfærdigelse af dokumenter, som vedrører borgere.

§ . Autoriserede sagsbehandlere er personligt forpligtet af de afgivne oplysninger, og skal på forlangende kunne løfte bevisbyrden for det anførte i den udarbejdede dokumentation.

§ . Autoriserede sagsbehandlere er forpligtet til at tegne en ansvarsforsikring med garantistillelse.

Kapitel

Sagsbehandlernævnet

Nævnets sammensætning

§ . Sagsbehandlernævnet består af 1 fastansat formand og 6 øvrige fastansatte medlemmer.

Stk. 2. Formanden skal være en dommer, der ikke samtidig udøver dommervirksomhed ved de danske domstole. Ansættelsesproceduren sker igennem Børne- og Socialministeriet.

Stk. 3. Børne- og socialministeren beskikker de øvrige medlemmer således:

- 1) 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Socialrådgiver Forening.
- 2) 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Danske Handicaporganisationer.
- 3) 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra Børnerådet og Børns Vilkår.
- 4) 3 medlemmer beskikkes efter ansøgning, hvor kravene om anciennitet, herunder også selvstændige erhvervsdrivende, der har haft virke for borgere i sociale sager, skal vægtes.

Stk. 4. Formanden og medlemmerne skal være uafhængige, upartiske og kompetente, og der beskikkes efter stk. 3, nr. 4, skal have bestået socialrådgivereksamen eller dermed en kandidateksamen i medfør af § 2. To af medlemmerne, der beskikkes efter stk. 3, nr. 4, skal have erfaring fra selvstændig virksomhed, der har ydet borgerrådgivning således, at medlemmerne har et indgående kendskab til borgernes syn på sagsbehandlingsgangen.

Stk. 5. Der beskikkes på tilsvarende måde som efter stk. 2-4 en stedfortræder for formanden og for de øvrige medlemmer.

Stk. 6. Formanden og de øvrige medlemmer samt stedfortrædere for disse beskikkes for 4 år ad gangen. Finder beskikkelse af formanden, et andet medlem eller en stedfortræder, jf. 1. pkt., sted i løbet af en periode, gælder den kun til periodens udløb. Ingen kan genbeskikkes.

Stk. 7. Formanden og de øvrige medlemmer samt stedfortrædere for disse modtager særskilt vederlæggelse og godtgørelse for befordring for deltagelse i nævnets møder. Udgiften hertil afholdes af staten.

Stk. 8. Børne- og socialministeren fastsætter efter indhentet udtalelse fra Sagsbehandlernævnet en forretningsorden for nævnet.

Sagsbehandling m.v.

§ a. Sagsbehandlernævnet kan indhente sagkyndig bistand i forbindelse med sagsbehandlingen. Hvis et nævnsmedlem ønsker det, skal der indhentes sagkyndig bistand.

Stk. 2. Formanden kan bestemme, at særligt sagkyndige eller andre kan deltage uden stemmeret ved nævnets behandling af en sag. Det kan være sig professorer og anden yderst kvalificeret bistand.

Stk. 3. Sagsbehandlernævnet afgiver en gang årligt en beretning om sin virksomhed. Sagsbehandlernævnet skal offentliggøre vejledende retningslinjer for autoriserede sagsbehandlernes pligter efter kapitel .

§ b. Sagsbehandlernævnet er beslutningsdygtigt, når nævnets formand eller dennes stedfortræder og 4 af nævnets øvrige medlemmer eller disses stedfortrædere er til stede, dog således at mindst 2 af de tilstedeværende opfylder kravet i § 1, stk. 1, og at mindst 1 af de tilstedeværende har erfaring som børnesagkyndig. Beslutninger træffes ved stemmeflertal. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Stk. 2. Sagsbehandlernævnet kan overlade til sekretariatet at træffe afgørelse i sager om autorisation, jf. § , stk. 3, og anerkendelse af udenlandske erhvervmæssige kvalifikationer efter regler udstedt i medfør af § .

§ c. Sagsbehandlernævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel

Forskellige bestemmelser

Anerkendelse af udenlandske sagsbehandlernes erhvervmæssige kvalifikationer

§ . Børne- og socialministeren kan fastsætte sådanne bestemmelser om udøvelse af virksomhed her i landet som sagsbehandler, som er nødvendige til gennemførelse af direktiver vedtaget af De Europæiske Fællesskaber.

Tavshedspligt

§ . Reglerne om tavshedspligt, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c-f, finder tilsvarende anvendelse på autoriserede sagsbehandlere.

Anvendelse af data

§ a. Data der tilgår kommunen må ikke anvendes i forskningsøjemed eller under andre forhold uden udtrykkeligt skriftligt samtykke fra de borgere, hvis data ønskes anvendt.

Orientering og vejledning

§ b. Sagsbehandlernævnet skal orientere Social- og Børneministeriet om afgørelser vedrørende en autoriseret sagsbehandler, der virker i en kommune eller i forbindelse med sagsbehandling i kommunen, hvor nævnet har udtalt alvorlig kritik, jf. § 2 c, stk. 2, iværksat skærpet tilsyn, jf. § 2 d, givet et påbud, jf. § 2 e, eller midlertidigt eller endeligt frataget autorisation, jf. §§ 3 og 5.

§ c. Politiet skal orientere Sagsbehandlernævnet om sager, der omhandler autoriserede sagsbehandlere.

Kapitel

Straffebestemmelser

§ . En autoriseret sagsbehandler, der gør sig skyldig i grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed under udøvelsen af sit hverv, straffes i overensstemmelse med Straffelovens kapitel 16.

§ . Har handlingen medført velfærdsfortabelse for en borger, straffes den autoriserede sagsbehandler i overensstemmelse med Straffelovens § 146.

§ . Borgmesteren i kommunen har en skærpende forpligtelse til at påse, at de autoriserede sagsbehandlere udfører deres hverv i overensstemmelse med gældende lov og i overensstemmelse med god sagsbehandlingsadfærd.

§ . Med bøde straffes borgmesteren i kommunen, der har gjort sig skyldig i grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed under udøvelsen af sit hverv i medfør af § . Har handlingen medført velfærdsfortabelse for en borger, straffes borgmesteren i overensstemmelse med Straffelovens § 146 jf. § 23.

§ . Med dagbøder på kr. 50.000, - straffes kommunen for overtrædelse af de i § og § fastsatte frister. Bøderne indbetales til en oprettet erstatningsfond, hvor borgerne, der har lidt velfærdsfortabelse grundet handlingen forvoldt ved kommunen, kan søge erstatning.

Kommentarer til Bemærkninger til lovforslaget Almindelige bemærkninger

På lovforslagets side 5 fremgår:

”Folketingets Ombudsmand har rettet henvendelse til Social- og Indenrigsministeriet og bedt ministeriet overveje, om der er behov for en ny hjemmel. På den baggrund lægger lovforslaget op til at ændre reglerne, så det sikres, at kommunerne har adgang til at fuldbyrde afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke, eventuelt med politiets bistand, i de helt særlige tilfælde, hvor det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges bedste. For at styrke retssikkerheden for barnet eller den unge,

forældremyndighedsindehaveren og anbringelsesstedet m.v. ved gennemførelse af tvangsmæssige afgørelser lægges der samtidig op til bl.a. at tydeliggøre, at fuldbyrdelse af tvangsmæssige afgørelser om bl.a. anbringelse uden for hjemmet og ændret anbringelsessted uden samtykke skal ske så skånsomt som muligt.”

Vores bemærkninger:

Forøget retssikkerhed, er ikke, som nævnt i lovforslaget, ”så skånsomt, som muligt”. Anvendelse af politi ved en tvangsflytning, anses ej heller for værende en skånsom indgriben, og lovforslaget mangler konkrete retssikkerhedsmæssige løsninger på den givne problemstilling. Bløde formuleringer, der ikke selvstændigt indeholder en retsgaranti, misbruges i kommunerne, og forslaget fra Ombudsmanden bør forkastes i sin helhed.

Der henvises til Grundlovens § 72 og EMRK artikel 8, der forbyder en indtrængen på bopælen uden en dommerkendelse. Endvidere er en tvangsflytning at anse, som et alvorligt indgreb i privatlivets fred, hvorfor denne ikke retssikkerhedsmæssigt forsvarligt kan ske ved en kommunal afgørelse, der bistås af politiet. En tvangsmæssig flytning skal forelægges for en dommer ved domstolen jf. Grundlovens § 63.

På lovforslagets side 10 fremgår:

”En afvisning af at behandle forældremyndighedsindehaverens anmodning om hjemgivelse må dog betragtes som indgribende over for forældremyndighedsindehaveren og har betydning for vedkommendes retsstilling. Derfor er det ministeriets vurdering, at kommunalbestyrelsens beslutning om at afvise at behandle anmodningen bør kunne efterprøves, sådan som det også tilfældet efter gældende ret i de helt særlige sager, hvor kommunen i dag kan afvise at behandle grundløse anmodninger. Unge over 15 år bør fortsat selv kunne anmode om hjemgivelse og få anmodningen realitetsbehandlet, sådan som det er tilfældet i dag. Ønsker den unge selv at blive hjemgivet, bør dette således ud fra hensynet til barnets tarv og den unges ret til at udtrykke sine synspunkter og få disse tillagt passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed tale for, at der foretages en realitetsbehandling af anmodningen også i de tilfælde, hvor der ikke vurderes at være sket væsentlige ændringer af forholdene.”

Vores bemærkninger:

At fratage forældremyndighedsindehaveren muligheden for at anmode om hjemgivelse vil i praksis udmunde sig i, at barnet bærer den forpligtelse om at begære hjemgivelse, hvis forældremyndighedsindehaveren ønsker det. Forslaget bør derfor forkastes i sin helhed, idet denne lovændring alene i praksis vil bebyrde barnet og ikke skåne barnet.

På lovforslagets side 11 fremgår:

”Væsentligt ændrede forhold ved anbringelsesstedet vil således ikke medføre, at en anmodning om hjemgivelse i en sag om anbringelse uden for hjemmet efter servicelovens § 58 vil skulle realitetsbehandles. Det skyldes, at en anbringelse efter servicelovens § 58 aldrig kan være begrundet i forhold ved anbringelsesstedet, og ændrede forhold ved anbringelsesstedet kan derfor ikke i sig selv begrunde en hjemgivelse af barnet eller den unge, selvom det i nogen tilfælde vil kunne give anledning til, at barnet eller den ung flyttes til et andet anbringelsessted.”

Vores bemærkninger:

Det er kendt viden, at der anbringes mange børn, der ikke skulle have været anbragt. Det er tillige kendt viden, at der forefindes særdeles mange anbringelsessteder, der ødelægger barnet fremfor at opfylde kravene for at drage professionel omsorg for barnet. Med denne viden, bør enhver dårlig anbringelse kunne ophøre straks, og man bør tilkende forældre at kunne anmode om en hjembringelse, hvis forholdene på anbringelsesstedet viser sig skadelige for barnet.

På lovforslagets side 12 fremgår:

”Kommunen vil efter omstændighederne skulle tale med barnet eller den unge, inden vurderingen foretages, jf. servicelovens § 48. Samtalen vil kunne undlades, hvis der umiddelbart forinden er gennemført en samtale med barnet som led i den børnefaglige undersøgelse, eller hvis barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod. Det f.eks. kunne være tilfældet, hvis anmodningen om hjemgivelse er åbenlyst ubegrundet, eller hvis barnet eller den unge har afgørende behov for ro og for at blive skærmet. Ved vurderingen af, om en samtale kan undlades, skal det tillægges vægt, at der ikke her er tale om en undersøgelse af grundlaget for hjemgivelse, men alene en indledende afklaring af, om der grundlag for at behandle sagen, hvorfor hensynet til at skåne barnet eller den unge som udgangspunkt må veje tungere end ved en realitetsbehandling af en hjemgivelsessag, hvor barnets eller den unges interesse i at blive inddraget alt andet lige vil være væsentligt større.”

Vores bemærkninger:

For tilfælde, som skitseret her, er det retssikkerhedsmæssigt uforvarligt at lade dette være op til et kommunalt skøn, idet kommunerne alene spekulerer i økonomi fremfor retssikkerhed for de berørte borgere. Det står altid ethvert barn frit for at afvise en samtale eller afvise at ville indgå i en hjemgivelsessag, hvorfor problemstillingen blot kan løses ved en sådan udtalelse fra barnet.

Hertil skal bemærkes, at kommunen på nuværende er forpligtet til at afholde samtaler med anbragte børn, og havde man iagttaget denne forpligtelse, burde man have undgået sager, som:

”Tiltale: Voldtog lille plejedatter dagligt” af 22. september 2019 i BT

Kilde: https://www.bt.dk/krimi/tiltale-voldtog-lille-plejedatter-dagligt?fbclid=IwAR1KUzvxQl4DQremzS1bqklamNXuxmnEftCcrIph_peHgXXdFIODCofQ1Ho

Foreningen Stop vold mod børn skal hermed fremsætte udtrykkelige kritik over, at disse sager for ofte sker på det danske anbringelsesområde, og at ingen formår at påtage sig ansvaret herfor og at ingen har en interesse i at få ophørt denne praksis. Det er beskæmmende at leve i et land, hvor politikere og myndighedsudøvere forvolder denne skade på anbragte børn.

BILAG 1

Juridiske bemærkninger:

Indledningsvis bemærkes det, at Domstolene er på høringslisten.

Det følger af Grundlovens § 3, at domstolene henhører under den dømmende magt og ikke under den lovgivende magt.

Det følger af Magtfordelingsprincippet, at dette princip, er et grundlæggende princip, der skal gøre sig gældende i en retsstat således, at den lovgivende, den udøvende og dømmende magt, kan kontrollere hinanden for magtmisbrug mod befolkningen. Dette kan i midlertidig ikke lade sig gøre, når de tre grene ikke er adskilt og når personer fra grenene bevæger sig ind over andre grene.

Det følger af EMRK artikel 6, at magtfordelingsprincippet, er det bærende element for en retsstat, hvorfor der rejses kritik af, at domstolene er med i det lovforberedende arbejde.

Europarådet:

Europarådet har den 6. juni 2018 afgivet en bindende rapport *"Striking a balance between the best interest of the child and the need to keep families together"* for de ratificerede lande, der præciserer staternes forpligtelse til at sikre, at børn beskyttes og forbliver hos deres primære omsorgsperson. I denne forpligtelse, er staterne i særdeleshed forpligtede til at sikre retssikkerheden i sager, der vedrører familier.

Rapporten blev udarbejdet på baggrund af en gennemgribende undersøgelse foretaget af Norge, hvis børneområde er identisk med det danske, hvor retssikkerheden ikke er tilfredsstillende.

Af rapportens pkt. 4 fremgår:

"Furthermore, Article 8 of the European Convention on Human Rights (ETS No. 5) makes it clear that citizens are entitled to respect for their private and family lives. Expanding on this provision, the European Court of Human Rights has said in the case of R.M.S. v. Spain that "[t]he Court takes into consideration the fact that it is an interference of a very serious order to split up a family. Such a step must be supported by sufficiently sound and weighty considerations in the interests of the child"."

Rapporten *"Striking a balance between the best interest of the child and the need to keep families together"* vedlægges i sin fulde længde, idet denne rapport skal iagttages i forbindelse med lovarbejdet.

I vores høringssvar, er der indsat bestemmelser, der har til formål at sikre, at den danske stat lever op til sin forpligtelse i medfør af EMRK artikel 6.

Det ses ikke i lovudkastet, at man har indført bestemmelser, der dels sikrer, at sagsbehandlingen er retssikkerhedsmæssig korrekt eller sikrer, at de sagsbehandlere, der har ansvaret for sagsbehandlingen, er personligt ansvarlige for sagen, som EMRK artikel 41 forpligter den danske stat til. Enhver ansat i en offentlig eller statslig myndighed, der behandler sager, der vedrører borgeres velfærd, er personlig ansvarlig for de krænkelse af menneskerettighederne, der måtte ske.

I vores høringsvar opfordres der til, at der indsættes bestemmelser, der har til formål at sikre, at den danske stat lever op til sin forpligtelse i medfør af EMRK artikel 41. Der henvises til det selvstændige Kapitel, der er udarbejdet i forhold til autorisation samt strafbestemmelser.

EMRK artikel 8:

Der ses gennemgående mange krænkelse af EMRK artikel 8 i lovudkastet til lov om ændring af lov om social service (Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager) jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019. Lovudkastet tilsidesætter enhver berørt familie og ethvert berørt barns ret til privatliv, hvilket vores høringsvar har til formål at sikre ændret således, at den danske stat lever op til sin forpligtelse i medfør af EMRK artikel 8 – retten til privat- og familieliv.

Af rapporten *"Striking a balance between the best interest of the child and the need to keep families together"* fra Europarådet fremgår direkte, at staterne skal sikre, at familierne forbliver samlet, og hvis der skal ske en adskillelse grundet barnets sikkerhed i form af en anbringelse udenfor hjemmet, er staten forpligtet til at arbejde hen imod en forening af familien igen, idet en anbringelse udenfor hjemmet alene må være en midlertidig foranstaltning.

En permanent adskillelse af barnet og dets familie i form af en varig anbringelse "barndommen ud" eller en tvangsbortadoption, er kravene for et sådant indgreb, prøvet i Storkammeret ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i sagen CASE OF STRAND LOBBEN AND OTHERS v. NORWAY, no. 37283/13, og der henstilles til, at man i den danske stat udviser respekt for Storkammerets afgørelse af 10. september 2019 samt udviser respekt for PACE og Europarådets vurdering af dette retsområde.

En administrativ frihedsberøvelse af et barn henhører under EMRK artikel 5

En anbringelse udenfor hjemmet betegnes som en frihedsberøvelse i medfør af Grundlovens § 71 jf. EMRK artikel 5:

"1. Enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed. Ingen må berøves friheden undtagen i følgende tilfælde og i overensstemmelse med den ved lov foreskrevne fremgangsmåde:

- a) lovlige forvaring af en person efter domfældelse af en kompetent domstol;
- b) lovlige anholdelse eller forvaring for ikke-efterkommelse af en domstols lovlige påbud eller for at sikre opfyldelsen af en ved lov foreskrevet forpligtelse;

- c) lovlige anholdelse eller forvaring af en person med det formål at stille ham for den kompetente retlige myndighed, når der er begrundet mistanke om, at han har foretaget en retsstridig handling, eller når der er rimelig grund til at anse det for nødvendigt for at hindre ham i at foretage en retsstridig handling eller i at flygte efter at have fuldbyrdet en sådan;

- d) forvaring af en mindreårig ifølge lovlige kendelse med det formål at føre tilsyn med hans opdragelse eller for at stille ham for den kompetente myndighed;

- e) lovlig forvaring af personer for at hindre spredning af smitsomme sygdomme, af personer der er mentalt abnorme, drankere, narkomaner eller vagabonder;
- e) lovlig forvaring af personer for at hindre spredning af smitsomme sygdomme, af personer der er mentalt abnorme, drankere, narkomaner eller vagabonder;
- f) lovlig anholdelse eller forvaring af en person for at hindre ham i uretmæssigt at trænge ind i landet eller af en person, mod hvem udvisnings- eller udleveringssag er svævende.
2. Enhver, der anholdes, skal ufortøvet på et sprog, som han forstår, underrettes om grundene til anholdelsen og om enhver mod ham rettet anklage.
3. Enhver, der anholdes eller tages i forvaring i henhold til bestemmelserne i denne Artikels stk. 1 c), skal ufortøvet stilles for en dommer eller anden øvrighedsperson, der ved lov er bemyndiget til at udøve domsmyndighed, og skal være berettiget til rettergang inden en rimelig tid, eller til at blive løsladt i afventning af rettergang. Løsladelsen kan gøres betinget af sikkerhed for, at den pågældende giver møde under rettergangen.
- 4. Enhver, der berøves friheden ved anholdelse eller forvaring, skal være berettiget til at tage skridt til, at der af en domstol træffes hurtig afgørelse om lovligheden af hans forvaring, og at hans løsladelse beordres, hvis forvaringen ikke er retmæssig;**
- 5. Enhver, der har været genstand for anholdelse eller forvaring i modstrid med bestemmelserne i denne Artikel, har ret til erstatning."**

Jon Fridrik Kjølbro anfører i "Den Europæiske Menneskerettighedskonvention - for praktikere", 3. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag 2010, side 285, nederst, side 286, øverst:

"..Konventionen stiller nogle krav til frihedsberøvelsens formål. For at være forenelig med konventionen skal en frihedsberøvelse varetage mindst ét af de formål og dermed være omfattet af mindst en af de frihedsberøvelsesgrunde, der er opregnet i litra a til f. Opregningen af tilfælde, hvor frihedsberøvelsen kan være forenelig med konventionen, er udtømmende og udgør en undtagelse fra retten til frihed og skal derfor fortolkes indskrænkende. Det gælder, selv om der er tale om bekæmpelse af f.eks. organiseret kriminalitet."

I den danske stat sker frihedsberøvelser af børn ud fra et skøn, og i alt for mange sager, på baggrund af fejlagtig sagsbehandling, der ikke lever op til den nationale lovgivning eller de internationale konventioner, hvilket forventes imødegået ved lovændring.

Domspraksis fra EMD:

Af **CASE OF VENIOSOV v. UKRAINE**, no. 30634/05 af 15. december 2011 fastslog Domstolen i præmis 43, at listen over undtagelser til retten til frihed i artikel 5, § 1, er udtømmende ("exhaustive"), og at undtagelserne skal være genstand for en indskrænkende fortolkning ("a narrow interpretation").

Præmis 43 har følgende indhold: "*The Court reiterates that, in proclaiming the right to liberty, Article 5 § 1 contemplates the physical liberty of the person and its aim is to ensure that no one should be dispossessed of this liberty in an arbitrary fashion. The list of exceptions to the right to liberty secured in Article 5 § 1 is an exhaustive one and only a narrow interpretation of those exceptions is consistent with the aim of that provision (see Doronin v. Ukraine, no. 16505/02, § 52, 19 February 2009, with further references).*"

Af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fremgår klart og tydeligt, at enhver anbringelse udenfor hjemmet alene skal være:

"Temporary measure" og at ethvert skridt i forbindelse med en tvangsfjernelse skal være foreneligt med det endelige mål at genforene familien ("ultimate aim of reuniting the natural parents and the child").

Dette er fornyelig blevet gentaget i **CASE OF STRAND LOBBEN AND OTHERS v. NORWAY**, no. 37283/13 af 10. september 2019, præmis 7:

7. The domestic authorities never considered the foster care of the child as a temporary measure with the ultimate aim of reuniting the mother and her child, and they did not seriously engage in supporting the mother with a view to improving her capacity as a mother. In this respect, they disregarded the Court's case-law and their respective obligations.

I **CASE OF K. AND T. v. FINLAND**, no. 25702/94 af 12. juli 2001, blev EMRK artikel 8 anset for krænket blandt andet fordi, myndighederne ikke havde gjort sig tilstrækkelige anstrengelser for at forsøge at genforene familien efter en tvangsanbringelse havde fundet sted.

Det fremgår af sagen, at moderen havde været tvangsindlagt flere gange med psykiatriske lidelser (blandt andet skizofreni), da hendes søn "M" i 1993, der dengang var 4 år gammel, blev anbragt på et børnehjem med moderens samtykke. I juni 1993 fødte moderen endnu et barn "J", som straks blev fjernet fra moderen. 14 dage senere blev den anbringelsen af sønnen M ændret til også at være tvangsmæssig. Som begrundelse for anbringelse af J uden for hjemmet uden forældrenes samtykke henviste myndighederne til moderens sygdom og de foreliggende oplysninger om aggressiv adfærd fra moderens side. For så vidt angik faderen henviste myndighederne til, at han ikke kunne overkomme pasningen af både den syge moder og det nyfødte barn. Også efter tvangsfjernelsen af børnene fortsatte moderen med mellemrum at blive indlagt på psykiatrisk hospital såvel frivilligt som tvangsmæssigt. Faderen flyttede i juli 1993 i familiecenter sammen med det nyfødte barn J. Moderen fik tilladelse til at besøge børnene, når der var en sygeplejerske til stede.

Børnene blev efter nogen tid overført til en plejefamilie.

Forældrene måtte besøge børnene en gang om måneden i 3 timer ad gangen. Derudover ville plejefamilien besøge forældrene sammen med børnene hver 6. måned (præmis 77). I præmis 60 udtaler en sagkyndig, at et samvær af det omhandlede omfang var tilstrækkeligt til, at familien ville kunne genforenes, hvis det senere viser sig, at det ikke længere er nødvendigt, at børnene er tvangsfjernede. I november 2000 ophævede myndighederne kravet om, at samværet skulle være overvåget. Der skulle være et samvær om måneden. Hver 2. måned skulle være i forældrenes hjem, hvor børnene ankommer lørdag kl. 11 og rejser

søndag kl. 16.00. De øvrige besøg skulle være hos plejefamilien, og de skulle strejke sig fra kl. 11.00 om søndagen og frem til kl. 17.00. Derudover tillodes det, at børnene kom på ferie hos forældrene 2 uger i sommerferien og en enkelt dag og nat i julen. Af præmis 179 følger det, at EMD (Storkammeret) fandt, at det udgjorde en krænkelse af EMRK artikel 8, at myndighederne ikke havde udvist større anstrengelser i forsøget på at genforene familien, end tilfældet var. I præmis 178 udtales, at artikel 8 kræver, at det er et vejledende princip ("guiding principle"), at tvangsfjernelse skal anses for en midlertidig foranstaltning ("temporary measure"), og at ethvert skridt i forbindelse med en tvangsfjernelse skal være foreneligt med det endelige mål at genforene familien ("ultimate aim of reuniting the natural parents and the child").

Den foreløbige anbringelse af det nyfødte barn J, blev anset for en selvstændig krænkelse af moderens rettigheder. I præmis 168 udtaler storkammeret blandt andet, at det er en særdeles indgribende foranstaltning at tage et nyfødt barn fra sin mor, og det kræver ekstraordinære grunde at fjerne et nyfødt barn fra sin mor. Storkammeret bemærkede blandt andet, at det ikke var oplyst, at myndighederne havde overvejet andre midler end tvangsfjernelse (også præmis 168): "*.....when such a drastic measure for the mother, depriving her totally of her new-born child immediately on birth, was contemplated, it was incumbent on the competent national authorities to examine whether some less intrusive interference into family life, at such a critical point in the lives of the parents and child, was not possible.*"

EMD fandt i ovenstående sag, at – på trods af reel psykisk sygdom – at der var sket en krænkelse af EMRK artikel 8, idet myndighederne ikke havde gjort tilstrækkeligt for at bringe familien sammen igen.

I sag **CASE OF R. v. FINLAND**, no. 34141/96 af 30. maj 2006, blev der statueret krænkelse af EMRK artikel 8.

Den 24. november 1992 indvilgede et barns forældre i, at barnet, der var 5 år gammelt, blev anbragt uden for hjemmet. Anbringelsen var blandt andet begrundet i, at moderen, der havde udviklet en psykiatrisk lidelse, optrådte voldeligt over for barnet, og at hverken faderen eller moderen kunne yde den tilstrækkelige omsorg for barnet. I starten kunne barnet komme på besøg hos sin far. Af præmis 12 fremgår det imidlertid, at myndighederne inddrog faderens tilladelse til at få barnet på besøg i sit hjem, idet man konstaterede, at barnet begyndte at masturbere, hvilket man overvejede kunne skyldes seksuelt misbrug af barnet. Han fik nu tilladelse til at besøge barnet 1 gang og nogle gange 2 gange om måneden på børnehjemmet. Fra juni 1994 kunne barnet igen komme på besøg hos faderen en gang om måneden. Myndighederne overvågede ikke på noget tidspunkt hjemmebesøgene.

Af præmis 12 fremgår yderligere, at det fremgår af journalark, at det på et møde den 1. december 1992, hvor faderen deltog, blev besluttet, at faderen kunne besøge sønnen cirka 2 gange om måneden, idet "konstante" besøg kunne virke forstyrrende på barnet. Af præmis 14 fremgår, at det af myndighedernes journal fra 11. marts 1993 fremgår følgende: "... Idet det ikke længere er hensigten at få barnet placeret hos sine forældre, men derimod hos plejeforældrene, bør processen med hensyn til at få barnet adskilt fra forældrene fortsættes". Af præmis 20 fremgår det, at forvaltningen 4. november 1994 besluttede ikke at hjemgive barnet, efter at faderen forudgående havde begæret det hjemgivet.

Det blev også besluttet, at man ville arbejde for, at barnet skulle forblive hos plejeforældrene (også præmis 20). Af præmis 21 og 23 fremgår det, at faderen indbragte forvaltningens afgørelse for retten, og at retten ikke imødekom faderens anmodning om, at barnet skulle undersøges af en af faderen navngiven psykiater. Retten stadfæstede forvaltningens afgørelse og opretholdt anbringelsen.

Den 1. juni 1995 blev barnet placeret hos en plejefamilie 150 km. fra faderens hjem. I indledningen af præmis 89 udtaler EMD blandt andet: "EMD skal gentage det ledende princip, hvorefter en tvangsanbringelse skal anses som en midlertidig foranstaltning, som skal afbrydes, så snart forholdene tillader dette, og at ethvert skridt, der fører til midlertidig anbringelse uden for hjemmet, skal være forenelig med det ultimative krav forsøg på at genforene de biologiske forældre og barnet". I præmis 94 konkluderer EMD, at artikel 8 er krænket.

EMD henviser i præmis 92 og 93 blandt andet til, at faderen i begyndelsen kun fik lov til at besøge barnet 2 gange om måneden og senere kun en gang hver anden måned. Dette hindrede efter Domstolens opfattelse muligheden for, at familien kunne genforenes, hvilket er i strid med EMRK artikel 8, med mindre der foreligger ganske særlige omstændigheder. EMD fandt også, at der gik lang tid, inden faderen fik aktindsigt i journalark vedrørende barnet.

Af sagerne fra EMD kan det konstateres, at staterne, der har begået disse forhold, alle er blevet dømt for krænkelse af artikel 8, idet en anbringelse udenfor hjemmet alene skal være en midlertidig løsning og idet staterne har et ansvar for at bringe familien sammen igen så snart, at forholdene taler herfor.

I CASE OF P., C. AND S. v. THE UNITED KINGDOM, no. 56547/00 af 16. juli 2002 jf. indledningen af præmis 113: "*The mutual enjoyment by parent and child of each other's company constitutes a fundamental element of family life, and domestic measures hindering such enjoyment amount to an interference with the right protected by Article 8 of the Convention*".

Deraf følger, at udgangspunktet er, at EMRK artikel 8 beskytter forældres og børns ret til at være sammen, og at foranstaltninger i national lovgivning, der forhindrer dette, kan være i strid med artikel 8.

Af præmis 113 følger imidlertid også, at EMRK anerkender, at børn kan tvangsfjernes fra deres familie, hvor dette anses for "necessary in a democratic society" ("nødvendigt i et demokratisk samfund").

I præmis 116 udtales det - også som en generel forudsætning - følgende: "*While the authorities enjoy a wide margin of appreciation in assessing the necessity of taking a child into care, in particular where an emergency situation arises, the Court must still be satisfied in the particular case that there existed circumstances justifying the removal of the child, and it is for the respondent State to establish that a careful assessment of the impact of the proposed care measure on the parents and the child, as well as of the possible alternatives to taking the child into public care, was carried out prior to implementation of such a measure*".

Heraf følger, at det under en sag ved Domstolen, er de nationale myndigheder, som skal bevise ("establish"), at man har foretaget en omhyggelig ("careful") vurdering af det påtænkte indgrebs indvirkning på forældrene og barnet, og at man inden iværksættelsen af en tvangsfjernelse, omhyggeligt har overværet mulige alternativer til tvangsfjernelse ("possible alternatives to taking the child into public care").

I sagen var en mor, den 7. maj 1998, kl. 04.42, blevet indlagt for at føde ved kejsersnit. Moderen var straffet for tidligere at have vanrøgtet sit førstefødte barn. Samme dag, kl. 10.30 besluttede kommunen, at barnet skulle tvangsfjernes. Kl. 16.00 fjernede socialrådgivere fra kommunen barnet fra moderen, der fortsat lå på hospitalet. Domstolen fandt, at dette udgjorde en krænkelse af artikel 8.

Af præmis 132 fremgår blandt andet, at myndighederne, under sagen ved Domstolen, havde henvist til, at man ikke kunne tillade overvåget samvær mellem barnet og forældrene, idet der havde været et spændt forhold mellem forældrene og personalet på hospitalet, og at hospitalet derfor ikke kunne tage ansvaret for barnets sikkerhed, hvis det skulle forblive hos moderen under indlæggelsen. Domstolen noterede sig blandt andet, at moderen var så svag efter fødslen, at hun var nødt til at ligge i sengen. Domstolen fandt, at det ikke var åbenbart, at det ikke var muligt, at barnet og moderen kunne forblive sammen under opholdet på hospitalet under overvågning, idet moderens muligheder for at skade barnet på dette tidspunkt har været væsentligt mere begrænset end efter udskrivningen. Derudover fandt Domstolen, at der ikke forelå oplysninger om, at moderen ville udsætte barnet for livsfare. Det var ikke godtgjort, at den fare, der eventuelt var, kunne modvirkes med mindre indgribende foranstaltninger.

Som det fremgår af afgørelsens præmis 131, anser Domstolen tvangsfjernelsen af et nyfødt barn fra sin moder for "traumatisk for moderen" og udsætter hendes fysiske og mentale helbred for pres, og det berøver den nyfødte baby for nærkontakt med dennes naturlige moder herunder muligheden for at få bryst.

Af **CASE OF ÓNODI v. HUNGARY**, no. 38647/09, af 30. maj 2017, præmis 29, 30 og 31 fremgår:

"2. The Court's assessment

(a) General principles

29. The Court reiterates that the mutual enjoyment by parent and child of each other's company constitutes a fundamental element of "family life" within the meaning of Article 8 of the Convention (see,

among many other authorities, *Monory v. Romania and Hungary*, no. 71099/01, § 70, 5 April 2005 and *Nazarenko v. Russia*, no. 39438/13, § 60, ECHR 2015 (extracts)).

30. The essential object of Article 8 is to protect the individual against arbitrary action by public authorities. There are, in addition, positive obligations inherent in an effective "respect" for family life. In both contexts regard must be had to the fair balance that has to be struck between the competing interests of the individual and the community, including other concerned third parties, and the State's margin of appreciation. The Court has already repeatedly held that in matters relating to their custody the interest of children are of paramount importance. The child's best interests must be the primary consideration and may, depending on their nature and seriousness, override those of the parents (see *Sahin v. Germany* [GC], no. 30943/96, § 66, ECHR 2003-VIII and *Płaza v. Poland*, no. 18830/07, § 71, 25 January 2011). 10

31. In cases concerning the implementation of the contact rights of one of the parents, Article 8 includes a parent's right to the taking of measures with a view to his or her being reunited with the child and an obligation on the national authorities to facilitate such reunion, in so far as the interest of the child dictates that everything must be done to preserve personal relations and, if and when appropriate, to "rebuild" the family; the State's obligation is not one of result, but of means (see, among other authorities, *Pascal v. Romania*, no. 805/09, § 69, 17 April 2012).

Den danske stat er således forpligtet på at sikre genforening mellem barn og forælder, og er forpligtet til at tage de nødvendige skridt for at opfylde EMRK artikel 8.

Af FN-konventionen af 20 november 1989 om Barnets Rettigheder (Børnekonventionen) fremgår af artikel 9, stk. 1, og af artikel 18, stk. 2, følgende:

Artikel 9, stk. 1, Deltagerstaterne skal sikre, at barnet ikke adskilles fra sine forældre mod deres vilje, undtagen når kompetente myndigheder, hvis afgørelser er undergivet retlig prøvelse, i overensstemmelse med gældende lov og praksis bestemmer, at en sådan adskillelse er nødvendig af hensyn til barnets tarv.

En sådan beslutning kan være nødvendig i særlige tilfælde, f.eks. ved forældres misbrug eller vanrøgt af barnet, eller hvor forældrene lever adskilt og der skal træffes beslutning om barnets bopæl.

Af artikel 18, stk. 2 fremgår, med henblik på at sikre og fremme de rettigheder, der er indeholdt i denne konvention, at deltagerstaterne skal yde passende bistand til forældre og værger ved disses udførelse af deres pligter som opdragere af børn og skal sikre udviklingen af institutioner, ordninger og tjenesteydelser til omsorg for børn.

FN's børnekomite "(COMMITTEE ON THE RIGHTS OF THE CHILD) udtaler i "Concluding observations - Denmark" af 23. november 2005 bekymring over det stigende antal anbringelser uden for hjemmet af børn i Danmark.

I præmis 33 udtales det blandt andet, at "en grundig vurdering af behovet for" ("a thorough assessment of the need of") anbringelse af børn uden for hjemmet ikke altid finder sted i Danmark, og at kontakten mellem det anbragte barn og forældrene er "meget begrænset" ("very limited"). I præmis 34 anbefales det blandt andet, at de danske myndigheder øger indsatsen med at yde støtte til børnene og deres forældre

med henblik på at begrænse antallet af anbringelser uden for hjemmet.

I FN's "Guidelines for the Alternative Care of Children" af 24. februar 2010. I afsnit II (a), punkt 3, fastslås princippet om, at anbringelse af børn uden for deres familie skal tilrettelægges således, at man mest muligt øger muligheden for, at barnet kan returnere til sin familie. I de efterfølgende afsnit beskrives den indsats, som myndighederne skal foretage for at støtte familier i at kunne passe deres egne børn.

I punkt a i afsnittet om "Children deprived of a family environment" i "Concluding Observations" of the Committee on the Rights of the Child vedrørende Danmark af 4. februar 2011 anbefaler komiteen, at de danske myndigheder i højere grad "tilbyder tilstrækkelig støtte" ("provide appropriate support") til familier for at begrænse omfanget af anbringelse af børn uden for hjemmet.

I **UfR 1995.151 VLD** blev Ankestyrelsens afgørelse i en sag om anbringelse af et barn uden for hjemmet uden forældrenes samtykke af landsretten underkendt som ugyldig, idet planen for barnets ophold uden for hjemmet led af væsentlige mangler. Landsretten udtalte nærmere: "*Da den i sagen foreliggende plan hverken indeholder en angivelse af den forventede varighed af anbringelsen eller en beskrivelse af den påtænkte behandling af barnet samt ej heller en angivelse af, hvilke foranstaltninger der påtænkes iværksat for familien, findes planen ikke at opfylde betingelserne i bistandslovens § 66 b, stk. 2, hvilket burde have været påset af Den Sociale Ankestyrelse. Herefter findes Den Sociale Ankestyrelsens afgørelse at lide af så væsentlige mangler, at den må tilsidesættes som ugyldig.*"

I 1995 synes retssikkerheden at være intakt ved de danske domstole, hvilken retssikkerhed ikke er opretholdt.

Yderligere inkorporering i ændring af Lov om Social Service

Følgende henstillinger ifølge den danske stats internationale forpligtelser ses ikke iagttaget i udkast til den lov om social service (Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager) jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019, som skal inkorporeres til beskyttelse af børn og familiernes rettigheder.

CEDAW-rapport af den 15. marts 2016; Opfordringer til den danske stat, der skal indfries for at leve op til Børnekonventionen og Istanbulkonventionen. Rapporten vedlægges nærværende høringsvar.

GREVIO-Baseline Evaluation Report Denmark af 24. november 2017. Rapporten vedlægges nærværende hørings svar.

United Nations Committee on the Rights of the Child - Concluding observations on the fifth periodic report of Denmark af 29. september 2017. Rapporten vedlægges nærværende hørings svar.

BILAG 2

Psykologi

Indledning:

Det ses ikke i lovudkastet, at man har taget højde for at minimere skadevirkningerne på de børn, der måtte blive involveret i en anbringelsessag. Derimod ses det, at man vil forøge skaderne på børnene ved at fastholde anbringelsen af barnet.

I vores hørings svar indgår en præcisering af de uoprettelige skader, der forvoldes på børn, hvis ikke lovtæksten kommer til at tage behørigt hensyn til, at praksis på børneområdet ændres markant således, at barnets bedste og retten til familieliv i overensstemmelse med den evidensbaserede forskning, der foreligger på området.

Af lovforslaget og bemærkningerne hertil, kan konstateres, at den evidensbaserede forskning, der påviser de skader, der påføres børn i forbindelse med måden, hvorpå, man hidtil har praktiseret anbringelser af børn ikke er inkluderet. Da de emotionelle, psykologiske- såvel som de fysiske skader, der påføres børn, når sagsbehandlingen ikke lever op til kravene i - dels den nationale lovgivning, og i særdeleshed i henhold til de internationale konventionsforpligtelser, medfører dette, at danske myndigheder påfører uoprettelige skader på børn, der som følge heraf vokser op med alvorlige psykiske mén og forringet trivsel i voksenlivet.

Det forhold bør indtænkes i den nye lovgivning mhp. at leve op til de internationale forpligtelser og mhp. at minimere skaderne, der påføres børn, og herved påføres vores samfund.

De evidensbaserede skadevirkninger på børn ved separation fra den primære omsorgsperson.

I november 2007 udgav Aarhus Universitet en videnskabelig artikel baseret på et gennemgribende forskningsprojekt fra årene 1973 - 2005 baseret på 2 mio. forsøgspersoner, der havde til formål at finde årsagssammenhænge til fire psykiatriske diagnoser.

Den videnskabelige artikel "*A comparison of selected risk factors for unipolar depressive disorder, bipolar affective disorder, schizoaffective disorder, and schizophrenia from a danish population-based cohort.*" af Thomas Munk Laursen, MSc, PhD; Trine Munk-Olsen, MSc; Merete Nordentoft, MPH, PhD; and Preben Bo Mortensen, DMSc påviser, at en adskillelse fra den primære omsorgsperson medfører en væsentlig risikofaktor for, at barnet udvikler enten skizofreni, bipolar affektiv sindslidelse, skizoaffektiv sindslidelse, skizofreni, unipolar depressiv lidelse, hvor der tillige kan medføre krydsdiagnosticeringer.

Allerede i årene efter anden verdenskrig blev det påvist, at børn, der fratages sin primære omsorgsperson, udvikler en række forandringer i deres DNA, når de sammenlignes med børn, der *ikke* fjernes fra sine forældre/sin forælder. Forandringerne ved DNA-ændringer, vil igennem hele livet påvirke, hvilke gener, der er aktive versus inaktive.

Dette medvirker til at forklare, hvorfor de (tvangs)fjernede/bortadopterede og børn, der adskilles fra deres primære omsorgsperson langt oftere, udvikler en lang række problemer og sygdomme, såsom sygdomme i hjerne, sind (psykiske lidelser), hjerte og hjertekar-system, immunsystem, stofskiftet (fx diabetes) m.fl.

I videnskaben er det fastslået, at alle disse problemer bliver værre, jo længere tid separationen varer.

Det er påvist, at en separation ved en hospitalsindlæggelse, i sig selv er nok til, at der sker små ændringer i hjerne, sind og immunsystem. Når et nyfødt spædbarn er indlagt på neonatal-afdelingen, og spædbarnet dermed er frataget sin moderlige kontakt, kan man måle, at spædbarnets hormonsystem og nervesystem ændres i en ugunstig retning, som forklarer hvorfor barnet senere i livet oftere rammes af stress,

depression og angst. I disse undersøgelser er der foretaget sammenligninger med spædbørn, der *ikke* har været frataget deres moderlige kontakt.

Man er således særdeles veloplyst om de skader, der påføres børn, når disse fratages deres primære omsorgsperson, hvor det er moderen, der oftest må anses, som den mest primære, særligt for små børn.

At anbringe et barn er således indgribende ikke kun for barnets ydre liv, men tillige for barnets biogenetik, og heraf ændringer i barnets DNA med uoprettelige skader til følge for barnet ved barnets adskillelse fra dens primære omsorgsperson.

Derfor er det særdeles vigtigt, at man er meget tilbageholden med dels at fjerne børn fra deres primære omsorgsperson, men tillige - i videst muligt omfang - undgår tvangsanbringelser, og i særdeleshed undgår tvangsbortadoptioner, da det er et faktum, at man ved disse handlinger hermed påfører barnet uoprettelige fysiske- såvel som psykiske skader, der vil følge barnet resten af livet.

Mange af disse data er fra finske forskningsstudier, idet man i Finland under 2. verdenskrig foretog nogle ret udbredte (tvangs)fjernelser af børn, der omhandlede ca. 70 000, hvorfor der eksisterer et omfattende forskningsmateriale derfra.

Disse forskningsstudier er suppleret med en del andre studier, som påviser de samme resultater. Heraf er der nogle britiske studier, der fremhæver øget forekomst og sværere grad af depression og angst hos tvangsfjernede børn end hos ikke-tvangsfjernede børn.

Studier af latinamerikanske børn, der fratages deres forældre, når de krydser grænsen til USA, hvor børnene får psykiske lidelser og PTSD såfremt de oplever selv kortvarig separation fra forældrene i forbindelse med immigrationen til USA. Sammenligningsgrundlaget (kontrolgruppen) er de samtidige latinamerikanske børn, der immigrerer til USA *uden* at blive separeret fra deres forældre.

Af Justitsministeriets egen forskningsportal fremgår en rapport af 10-02-2010:

"Adoption, psykiske lidelser og kriminalitet blandt 15-27-årige." En landsomfattende sammenlignelig registerbaseret undersøgelse af adopterede og af stedbørn sammenlignet med ikke-adopterede i Danmark. Laubjerg M & Petersson B. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Københavns Universitet. Center for Sundhed og Samfund. Institut for Folkesundhedsvidenskab. Afdeling for Almen Medicin. Enhed for Medicinsk Kvinde- og Kønsforskning. www.ifsv.ku.dk, Korrespondance til Merete Laubjerg: mlau@sund.ku.dk eller Birgit Petersson: bipe@sund.ku.dk

Af denne rapport er det videnskabeligt bevist, at adopterede børn har en højere forekomst af psykiske lidelser og fremgår i langt højere grad i kriminalstatistikkerne. Det er derfor ganske bekymrende, at man i den danske stat, har i sinde at øge antallet af tvangsanbringelse og tvangsbortadoptioner, og nedprioritere familiernes retssikkerhed, når man er bevidst om, at det er direkte skadeligt for de berørte børn, og heraf for vores samfund.

Skaderne ved omsorgssvigtede børn:

Af de videnskabelige forskningsforsøg, er det herved påvist, at der skal endog meget til i hjemmet ved barnets primære omsorgsperson før skaderne ved en adskillelse fra barnets primære omsorgsperson, kan godtgøre, at barnet skal adskilles fra denne.

Idet der forefindes hjem, hvor det er skadeligt for børn at opholde sig, skal det indskærpes igennem lovgivning, at disse sager skal undersøges grundigt, og der skal foreligge bevis i sagerne på, at der er skadelige forhold i hjemmet, der medfører, at skaderne ved at bo i hjemmet er større end skaderne ved en anbringelse. I disse sager kan der alene være tale om overgrebssager, et misbrug af euforiserende midler, der gør forælderen uegnet til at varetage barnetstarv, og sager om decideret vanrøgt.

På nuværende bærer anbringelsessager i stor grad præg af gisninger, formodninger og fantasier frembragt af socialrådgivere eller socialformidlere, der ikke er fagligt kompetente til at foretage en objektiv og professionel vurdering af en given sag, hvilket medfører, at anbringelser fra gode forældre er overrepræsenterede i anbringelsessagerne.

Anbringelser af børn sker også i sager, hvor forældre konflikter uagtet, at der forefindes minimum én egnet forælder, der kan varetage barnets tarv.

At danske myndigheder anser anbringelser og adskillelse af børn fra deres primære omsorgsperson, som en potentiel konfliktløsningstype mellem forældre, med fokus på, at barnet skades af en sådan forældrekonflikt, hvor det antages, at barnet stilles i en loyalitetskonflikt, er til større skade for barnet end at sikre, at den – som ofte – afvigende part i forældrekonflikten afskærmes fra den øvrige del af familien.

Der er tale om et narrativ og der er intet faglig eller teoretisk belæg for at danske myndigheder som udgangspunkt i enhver børnesag konkluderer, at barnet er i en loyalitetskonflikt.

På anbringelsesområdet i Danmark, er hovedparten af anbringelser baseret udelukkende på "et skøn" og hvad sagsbehandleren *tror* vil ske med børnene. Denne praksis er direkte uforenelig med Børnekonventionens bestemmelser og den evidensbaserede forskning, der påviser, at man påfører uoprettelige skader på børnene ved denne form for sagsbehandling. Et skøn må aldrig være det element, der ligger til grund for en anbringelse af et barn, som det ses gøres i dag.

Dette har medført en kultur, hvor sagsbehandlere kan påstå hvad som helst mod forældre, som dels ikke er sandfærdigt og heraf ikke kan bevises, og som dels beror på sagsbehandlerens egen subjektive antagelser

og formodninger, og som tages for pålydende ved Børn og Ungeudvalget, ved Ankestyrelsen og ved domstolene. Dette retssikkerhedsmæssige alvorlige skred, der er sket på anbringelsesområdet, der medfører uoprettelige skader på børn, på familier, og på vores samfund, skal ophøre, og det skal indskrives i lovgivningen, at der skal kunne føres sandhedsbevis for de påstande, der er indgribende i enhver familie således at EMRK artikel 8 iagttages. Sandhedsbevis kan ikke udgøre en sagsbehandlers egen udarbejdede redegørelse.

Det har tillige også medført en kultur med øget brug af privatpraktiserende psykologer, der kan gå på kompromis med de etiske regler for psykologer for at få en god kunde i en kommune i butikken. Det anbefales derfor, at staten egenhændigt opretter en psykologenhed med fastansatte psykologer, der skal finde anvendelse i disse sager således, at man sikrer, at psykologen ikke influeres af økonomiske interesser i strid med barnets tarv.

Der henvises i øvrigt til Statsrevisorernes rapport fra august 2016, hvori fremgår, at Statsrevisorerne rejser alvorlig kritik af anbringelsesområdet, hvor kommunerne konstaterbart ikke iagttager lovgivningen. Dette forhold har ikke forbedret sig siden uagtet, at de danske politikere oplyste for befolkningen, at kommunerne blev pålagt at følge lovgivningen.

Ved manglende iagttagelse af lovgivningen, forårsages der bevidst uoprettelige fysiske- såvel som psykiske skader på børnene.

Med det in mente, skal man tillige være opmærksom på, at det tager godt fem generationer at rette op på skaderne, der er begået på "første generation". Det er således ikke blot det enkelte barn og den enkelte familie, man forårsager uoprettelige skader på. Det er tillige de næste fire generationer, der mærkes af skaderne, hvorfor der er tale om bevidste store skader, der forvoldes mod vores samfund ved denne udviste adfærd, og som medfører, at staten er direkte ansvarlig for, at den sociale arv ikke brydes, men derimod påføres en del familier, der rettelig kunne have undgået en statslig indblanding, om kommunerne måtte have overholdt lovgivningen.

Samarbejde mellem primære forældre og myndighederne:

Indledningsvis bemærkes, at opfattelse af samarbejde mellem forældre og myndigheder, opfattes ved myndighederne, som værende, at forældre skal underlægge sig en sagsbehandlers vilkårlige adfærd.

Danske myndigheder har for tiden svært ved at håndtere forældre, der har en større faglighed og indsigt end de selv har. I foreningen Stop Vold mod Børn, har vi mange sager, hvor en veluddannede og ordentlige forældre helt eller delvist skrives ud af børnenes liv. Børnenes liv før og efter undersøges ikke nærmere, og

børnene får ingen hjælp eller støtte, når de fra den ene dag til den anden bliver overdraget fra deres hjem til et anbringelsessted.

Der ses i mange sager et decideret clean-cut, hvilket påvirker barnets udvikling og den forælder der fratages muligheden for at beskytte og give barnet omsorg.

I disse sager ser vi ikke, at der er støtteforanstaltninger til forældre, der fra den ene dag til den næste mister deres barn/børn. Mange af disse forældre sidder i dag med svære traumebelastninger, og har mistet deres ellers givende karrierejobs. På denne måde, skaber staten Danmark egenhændigt arbejdsløshed blandt forældre – og som meget ofte – på baggrund af en ulovlig og underlødige sagsbehandling, hvor kommunale medarbejdere ikke er fagligt kvalificeret til at foretage sig denne type af arbejde.

Trusler om at tvangsanbringe er også et hyppigt foretagende ved kommunerne for at få forældre til at ophøre med at søge om en given ydelse, som primært vedrører børn med nedsat funktionsevne. At blive truet på sin familieenhed, er ikke blot afstumpetog ondskabsgalt, det er til og med ulovligt. Da der ikke er nogle konsekvenser for den type af adfærd ved kommunerne, er dette et virkemiddel, der ganske hyppigt anvendes.

Foruden at det kræver, at Straffelovens bestemmelser bringes i anvendelse overfor de kommunale medarbejdere, der udviser en ulovlig adfærd, kræver det samtidig en holdningsændring ved forvaltningerne, og et opgør med en kultur og en behandlerpraksis, som er skadeligt for familier og børn.

Psykologiske anbefalinger:

Den omfattende og grundige evidensbaserede forskning, som foreligger på området, og som bevidner de skader, der påføres børn, der fratages deres primære omsorgsperson, skal være det bærende element i lovgivningen mhp. at opfylde kravene i Menneskerettighedskonventionen, Børnekonvention og Istanbulkonventionen, som sikrer, at børn ikke skades.

Den evidensbaseret forskning, om de fysiske- og psykiske skader der påføres børn, som fratages deres primære omsorgsperson, skal indtænkes i lovgivningen således, at muligheden for en adskillelse mellem barnets primære omsorgsperson og barnet alene kan ske, hvis der er tale om forhold af strafbar karakter, som værende sig pædofili, fysisk vold, psykisk vold, vanrøgt og anden nedværdigende behandling. Der skal således være begået forhold, der er så skadelige, at konsekvensen ved adskillelsen opvejer konsekvensen ved forblivelsen. Konsekvensen skal kunne bevises i sagerne, og skal ikke kunne bero på en sagsbehandlers skøn og subjektive formodninger og antagelser, som ses ske i dag.

Andre forhold, der ikke henhører under strafferetten eller ved skadende misbrugsadfærd; alkohol, stoffer, piller, skal kunne afhjælpes med støtte i hjemmet.

Er der tale om en sag, hvor et barn/børn udsættes for strafbare handlinger eller misbrug, skal staten sikre, at barnet / børnene anbringes i netværkspleje. Netværkspleje er alt andet lige mere skånsomt for et barn end at blive anbragt hos fremmede mennesker i en plejefamilie eller på en institution.

Måtte det ikke være muligt at anbringe i en netværkspleje, kan andre anbringelsesmuligheder blive bragt i anvendelse. Ved disse muligheder, skal det økonomiske incitament tages ud af anbringelsen således, at tilstandene, som i alt for høj grad ses nu, hvor plejefamilier eller institutioner bevidst modarbejder familien og heraf barnet, grundet det økonomiske incitament, der står i vejen for barnets tarv.

Barnet og familien skal have krise- og psykologhjælp således, at skaderne kan formindskes.

Anbefalinger til sanktioner:

Kommuner skal pålægges betydelige økonomiske sanktioner for hver fejl, der sker i sager, der medfører velfærdsfortabelse for familien.

Sagsbehandlerne og de øvrige ansvarlige skal holdes strafferetligt, og personligt økonomisk ansvarlige for de fejl, der begås, som medfører velfærdsfortabelse for familierne. Kommunen skal kunne rejse et regreskrav mod de ansvarlige, der har begået sagerne.

Familien skal have økonomisk erstatning for de krænkelser, som disse har været udsat for i forbindelse med en fejlbehæftet sag jf. EMRK artikel 41. Erstatningerne skal være i en størrelsesorden således, at erstatningen dækker samtlige af de omkostninger de uoprettelige skader medfører igennem et liv.

Skaderne, der påføres børnene, skal være erstatningspligtige, og det skal være nemt og ubesværet for den skadelidte at opnå erstatning fra staten, hvis statens handlinger har medført skader på skadelidte i medfør af den evidensbaseret forskning.

Bilag 3

Socialfaglige arbejde

Overordnet:

Der skal først og fremmest rettes opmærksomhed på den yderligere svækkelse af såvel forældres som børns retssikkerhed, som følge af lovforslaget, såfremt det implementeres i dens nuværende form. I forlængelse heraf skal der i særdeleshed rettes opmærksomhed på overholdelse af de forvaltningsretlige garantiforskrifter samt ikke mindst de internationalt forpligtende konventionelle rettigheder.

Det er desværre gennemgående for lovforslaget, at der fremstår en bekymrende mangel på afsæt i videnskabelig og empirisk viden om børns tilknytning, udvikling, sjælelige helse og psykologiske sundhed.

Det er ligeledes stærkt bekymrende, at der fortsat ses et bekymrende fravær af indsatser og forholdsregler, som imødegår de mange fejl og mangler på børne og familieområdet, som er massivt afdækket og dokumenteret gennem de seneste år. Der er her specifikt tale om udfordringer vedr.:

- 1) Vildledende og fordrejede sagsakter.
- 2) Ufuldstændige, forkerte og udokumenterede data i sagerne.
- 3) Manglende erfaring, etik og utilstrækkelig faglighed hos fagpersoner.
- 4) Organisationskulturelle udfordringer og deformation.
- 5) Blind tiltro mellem de forskellige aktører på området.
- 6) Manglende ansvarspådragelse og ret til fastholdelse af professionsfaglighed i praksis.
- 7) Manglende partshøring, høring af vidner og inddragelse af forældre og børns perspektiv.
- 8) Manglende professionel bistand og hjælp til berørte børn og forældre i sagens forløb.
- 9) Manglende mulighed (i praksis) for at gøre brug af Straffelovens kapitel 16.
- 10) Magtens tredeling opløst og udvisket med alvorligt retssikkerhedstab til følge.
- 11) Tilsidesættelse af garantiforskrifter.
- 12) Anvendelse af undtagelses og undtagelses til undtagelsesparagraffer i bekymrende stort omfang.

Anbefalinger:

- 1) Indførelse af professionsautorisation for myndighedssagsbehandlere.
- 2) Reel mulighed for at forældre og børn kan anvende Straffelovens kapitel 16, med henblik på retsforfølgelse af offentligt ansatte, som bevidst udfører velfærdsfortabelse og skader på børn og forældres sjælelige helse, liv og trivsel.

- 3) Mulighed for bistand fra private socialrådgivere og uafhængige advokater i forbindelse med børne – og familiesager.
- 4) Reel opdeling af den udøvende, lovgivende og dømmende magt.
- 5) Implementering af tiltrådte konventioner.
- 6) Indførelse af obligatoriske psykologiske screeninger af forældre og børn i forbindelse med vidtgående afgørelser/ indgreb.
- 7) Indførelse af obligatoriske psykologiske screeninger af plejeforældre og deres børn i forbindelse med en anbringelse af et barn.
- 8) Fagligt kompetent uddannet personale på institutioner, hvor anbragte børn skal opholde sig.
- 9) Sikring af at økonomiske dispositioner ikke afgør hvilke afgørelser og indsatser der iværksættes ift. forældre og børn – via 100 % statsrefusion.

Kommentarer til det konkrete lovforslag:

En anbringelsessag skal sætte barnets bedste og barnets ret til trivsel og beskyttelse i første række.

Det skal her præciseres, hvad man opfatter som "barnets bedste" og hvordan man vil nå frem til et grundlag for at vurdere dette, herunder hvilke metoder og fagligheder, der tænkes at blive anvendt, samt i hvilket omfang kommunerne forpligtes til at inddrage forældre og børn aktivt i denne vurdering.

Det bør præciseres, at afgørelser ikke skal kunne træffes på baggrund af udokumenterede og ikke sandsynliggjorte skøn, og ikke må ske på et usagligt og ikke helhedsorienteret grundlag.

Det skal her præciseres under hvilke vilkår, rammer og med hvilke muligheder (eks brug af psykolog, advokat, privat socialrådgiver mm) og hvilke tidsmæssige og ressourcemæssige rammer, der opstilles for at der findes egen løsning, forud for at sagen udvikler sig til en anbringelsessag. Det er her væsentligt, at det præciseres, hvordan og med hvilke tidsfrister og retssikkerhedsmæssige garantier samt hvilke rettigheder og forpligtelser de respektive forældre har i forbindelse med opnåelse af egen løsning, som tager afsæt i *barnets bedste*.

Ved anbringelsessager er det væsentligt at præcisere, hvilke faglige kompetencer, der skal være tilstede i dette arbejde, herunder hvilke krav til uddannelse, faglighed og autorisation der skal stilles til medarbejderne.

Der skal først og fremmest rejses bekymring ift. de tidligere omtalte retssikkerhedsmæssige svækkelser i form af reduceret adgang til partsinddragelse og partshøring. I forlængelse heraf, er et væsentligt bekymringspunkt en fortsat blind og imod alle aktuelle fakta, tiltro til de udøvende fagpersoners professionalisme, helhedsorienterede vurderinger og evne til at se og forstå de komplicerede sager og

deres rette sammenhæng i et retvisende lys. Her skal der igen rettes fokus på den manglende ansvarspådragelse i arbejdet, det faktum at de ansatte ikke er underlagt autorisation og at der faktisk dokumenterbart er et uhørt højt antal af sager, som er fejlbehæftede, vildledende fremstillet og vurderet på baggrund af et subjektivt ikke professionelt skøn som qua den faglige kognitive resonans i det tværfaglige netværk, ikke adresseres, og derfor vokser i styrke og omfang med den konsekvens at børn og familier oplever at der opbygges og skabes sager som fører til såvel omfattende psykologiske og sociale skader som velfærdsfortabelse og decideret ødelagte liv og skæbner.

Der ses et bekymrende fravær af overvejelser om sikring af hhv. retssikkerhed, faglighed, videnskabelig og empirisk viden samt rammer og metoder for indsatsen. Overordnet synes der ikke at være arbejdet dybdegående med sikring af de tilstrækkeligt klare og professionelt forankrede parametre samt et reelt opgør med den tidligere inadækvate håndtering af anbringelsessager ved kommunerne og retssystemet.

Behovet for autorisation og ansvarspådragelse i forhold til vurderinger og afgørelser er her særligt aktuelt. Idet der gives uhørt stor magt med vidtrækkende og potentielt livslange konsekvenser for de berørte børn og forældre samt voksne med omfattende funktionsnedsættelser/ handicap til kommunerne, uden at kommunerne har vist at kunne magte opgaven i retssikkerhedsmæssig forsvarlig grad.

Ydermere mangler lovforslaget en præcisering af, hvordan barnets perspektiv skal afdækkes og der ses et behov for at sikre, at barnet får en uvildig og uafhængig bisidder, som kan bistå barnet i forbindelse med hhv. samtaler og test.

Idet der i kommunale dokumenter, er en stor risiko for, at ankeinstanser og domstolene modtager vildledende, ikke retvisende og fejlbehæftede oplysninger, bør det gøres til en betingelse, at alle sagsakter indhentes, samtidigt med at forældre og børn partshøres og får adgang til at komme med egne kommentarer og data til brug for vurdering af, hvad den helhedsorienterede løsning er, i den konkrete sag.

Her bør det igen sikres, at sagsbehandlere besidder tilstrækkelig faglighed og erfaring til at afdække familiens ressourcer og udfordringer retvisende. Der henvises igen til behovet for autorisation samt inddragelse, partshøring og klageadgang for forældre og børn.

Det skal sikres, at de oplysninger, som kommunalbestyrelser videregiver, er retvisende og ikke hverken vildledende eller faktisk forkerte. Her må det anbefales, at der sikres partshøring, inddragelse og tilstrækkelige faglige kompetencer og erfaring. Der bør således indføres autorisation af socialrådgivere og andre aktuelt ikke autorisationsbetingede faggrupper, som helt eller delvist, er del af myndighedernes afdækning, vurderinger og afgørelser.

Domstolsprøvelse

Idet anbringelsessager alene beror på et skøn uden retsregel, og idet domstolene ikke prøver forvaltningens skøn, er en domstolsprøvelse af en anbringelsessag en illusion om retssikkerhed.

På denne baggrund opfordres der til, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at løfte bevisbyrden for de påstande, der fremsættes mod forældre i anbringelsessager.

Yderligere materiale, der skal indgå i det lovforberedende arbejde og som er vedhæftet nærværende høringssvar.

Den danske stats konventionsmæssige forpligtelser:

CEDAW-rapport af den 15. marts 2016; Opfordringer til den danske stat, der skal indfris for at leve op til Børnekonventionen og Istanbulkonventionen. Rapporten vedlægges nærværende høringssvar.

GREVIO-Baseline Evaluation Report Denmark af 24. november 2017.

United Nations Committee on the Rights of the Child - Concluding observations on the fifth periodic report of Denmark af 29. september 2017.

IMPLEMENTATION HANDBOOK FOR THE CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD United Nations Children's Fund (UNICEF).

Europarådet "*Striking a balance between the best interest of the child and the need to keep families together*" af 6. juni 2018.

Videnskabelig forskning:

OVERCOMING BIASED VIEWS OF GENDER AND VICTIMHOOD IN CUSTODY EVALUATIONS WHEN DOMESTIC VIOLENCE IS ALLEGED. Af RUTH LEAH PERRIN, 2017.

Neonatal pain and reduced maternal care: Earlylife stressors interacting to impact brain and behavioral development. Af Mooney Leber SM, Brummelte S. 2016.

Trauma and Psychological Distress in Latino Citizen Children Following Parental Detention and Deportation. Af Rojas Flores L, Clements ML, Hwang Koo J, London J., 2016.

The Distress of Citizen Children with Detained and Deported Parents. Af Zayas LH, AguilarGaxiola S, Yoon H, Rey GN, 2015.

A revised inventory of Adverse Childhood Experiences. Af David Finkelhor,*, Anne Shattucka, Heather Turnera, Sherry Hamby august 2015.

Epigenomic profiling of men exposed to early-life stress reveals DNA methylation differences in association with current mental state. Af B. Khulan, JR Manning, DR Dunbar, JR Seckl, K Raikkonen, JG Eriksson and AJ Drake, 2014.

Early Life Stress and Physical and Psychosocial Functioning in Late Adulthood. Af Hanna Alastalo, Mikaela B. von Bonsdorff⁴, Katri Ranen, Anu-Katriina, Clive Osmond, David J. P. Barker, Kati Heinonen, Eero Kajantie, Johan G. Eriksson, 2013.

Risk of severe mental disorders in adults separated temporarily from their parents in childhood: the Helsinki birth cohort study. Af Räikkönen K, Lahti M, Heinonen K, Pesonen AK, Wahlbeck K, Kajantie E, Osmond C, Barker DJ, Eriksson JG, 2011.

Adoption, psykiske lidelser og kriminalitet blandt 15-27-årige. En landsomfattende sammenlignelig registerbaseret undersøgelse af adopterede og af stedbørn sammenlignet med ikke-adopterede i Danmark. Forskningsportalen fra Justitsministeriet af Laubjerg M & Petersson B. Det Sundhedsvidenskabelige

Fakultet. Københavns Universitet. Center for Sundhed og Samfund. Institut for Folkesundhedsvidenskab. Afdeling for Almen Medicin. Enhed for Medicinsk Kvinde- og Kønsforskning. www.ifsv.ku.dk, 2010.

Longterm effects of the British evacuation of children during World War 2 on their adult mental health.

Rusby JS, Tasker F. 2009.

Childhood temporary separation: longterm effects of the British evacuation of children during World War 2 on older adults' attachment styles. Rusby JS, Tasker F. 2008.

Environment and vulnerability to major psychiatric illness: a case control study of early parental loss in major depression, bipolar disorder and schizophrenia. Af O Agid, B Shapira, J Zislin, M Ritsner, B Hanin, H Murad, T Troudart, M Bloch, U Heresco-Levy and B Lerer, 1999.